

नवापूरमधील चोखावाला अँकेडमीत मीरा की नारी गौरव सन्मान सोहळा उत्साहात संपन्न

नवापूर, दि.८ (प्रतिनिधी) - नवापूर एज्युकेशन सोसायटीच्या कार्यकारी अध्यक्षा श्रीमती शीतलबेन वाणी यांच्या मात- ेश्री स्वर्गवासी श्रीमती मीरा काकी यांच्या उच्च ध्येय व तळागाळातील स्त्रियांच्या उद्गारासाठी सतत प्रयत्नशील असणाऱ्या विचारांना चालना देण्यासाठी मीराकी नारी गौरव सन्मान कार्यक्रमाला चोखावाला शितलबेन वाणी यांच्या अध्यक्षतेखाली श्रीमती एस.एम. चोखावाला लिटल एंजल्स अँकेडमी नवापूर येथे आयोजन करण्यात आले.

कार्यक्रमाची सुरुवात उपस्थित प्रमुख अतिथी, कार्यक्रमाच्या अध्यक्षा तसेच शाळेच्या मुख्याध्यापिका डॉ. सिमरन अमोल दिवते यांच्या हस्ते राजमाता जिजाऊ, सावित्रीबाई फुले, भारत माता यांच्या प्रतिमेस

पुष्पहार अर्पण करून तसेच दीप प्रज्वलन करून करण्यात आली. कार्यक्रमाचे मुख्य आकर्षण हे नवापूर शहरातील विविध सरकारी तसेच निम सरकारी विभागात उल्लेखनीय कार्य करणाऱ्या महिलांचा सत्कार समारंभ आयोजित करण्यात आला. सत्कार करण्यात आलेल्या नामवंत व सामाजिक क्षेत्रात उल्लेखनीय कार्य करणाऱ्या महिला नवापूरच्या पोस्ट ऑफिसच्या असिस्टंट ब्रांच पोस्ट मास्टर श्रीमती सायली प्रभाकर महाजन, पीडब्ल्यूडी विभागाच्या असिस्टंट सिविल इंजिनियर श्रीमती पवार ज्योती संभाजी, वनक्षेत्र विभाग श्रीमती गावित कविता प्रभू मुन्सिपल कार्पोरेशनच्या समुदाय संघटक श्रीमती वलवी मीनाक्षी रूपसिंग, नवापूर पोलीस स्टेशनच्या महिला पोलीस अंमलदार श्रीमती

वसावा अलका जर्मनसिंग, नवापूर बस स्थानकाच्या कंडक्टर श्रीमती गावित रीता, सिविल हॉस्पिटल नवापूरच्या सिस्टर इन्वार्ज श्रीमती गावित निर्मला मगन, नवापूर येथील सामाजिक कार्यकर्त्या श्रीमती दुर्गा राजेंद्र गावित, नवापूर पंचायत समितीच्या शिक्षण विस्तार अधिकारी श्रीमती रेखा चंदू पवार, नवापूर येथील महिला व्यवसायिक श्रीमती लताबाई कऱ्हेयालाल बेंद्रे, फार्मसी ऑफिसर स्नेहल हिमांशू पाटील, बँक एजंट श्रीमती मोहिनी रुपेश शहा यांचा सन्मान करण्यात आला. महिला शिक्षकांनी उत्कृष्ट नृत्य सादर करून उपस्थित सर्वांचे लक्ष वेधून घेतले. आभार प्रदर्शन शाळेच्या शिक्षिका श्रीमती दविता यांनी केले तर सूत्रसंचालन श्रीमती रूबीना मॅडम व कुमारी मंजुषा मॅडम यांनी केले.

नंदुरबारच्या ईपीपीएस स्कूलमध्ये जागतिक महिला दिन साजरा

नंदुरबार, दि.८ (प्रतिनिधी) - येथील जिल्हा पोलीस अधीक्षक वसाहत परिसरातील ईपीपीएस स्कूलमध्ये जागतिक महिला दिनानिमित्त विद्यार्थ्यांसाठी विशेष स्पर्धांचे आयोजन करण्यात आले.

या स्पर्धांमध्ये विद्यार्थिनींनी देशातील महान महिलांच्या वेशभूषेत सादरीकरण करत

प्रेरणादायी व्यक्तिमत्वांचे दर्शन घडवले. सावित्रीबाई फुले, राष्ट्रमाता जिजाऊ, रमाबाई आंबेडकर, डॉ. आनंदीबाई जोशी, स्मृती मंथाना, झारीची राणी, किरण बेदी, आर्मी अधिकारी आणि महिला पोलिस यांच्या वेशभूषेत लहानग्या विद्यार्थिनींनी सहभाग घेतला. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी शाळेच्या चेअरमन

सौ. योगिता माळी होत्या. या कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन शिक्षिका दीपाली श्रॉफ यांनी सूत्र संचलन केले, तर संयोजन सौ. आकांक्षा तिवारी, कु.सानिया मिर्झा, सौ अंकिता चौधरी, सौ यंकिता पवार, सौ शुभांगी गव्हाणे यांनी पाहिले. सौ धनश्री पाटील यांनी आभार मानले.या वेळी शाळेतील शिक्षक, पालक आणि विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते. महिलांच्या योगदानाचा गौरव करण्यासाठी अशा उपक्रमांचे आयोजन गरजेचे असल्याचे मत शिक्षकांनी व्यक्त केले.

शहादात परिवर्धा माध्यमिक शाळेतील किशोरी मंच सदस्यांचा नंदुरबार येथे सहेली उपक्रमांतर्गत सन्मान

होते.किशोरी मंचातील प्रत्येक सदस्याला प्रमाणपत्र व सुंदर असे मिफ्ट ज्यात फाईल बॅग,गोष्टींचे पुस्तक,पेन पाऊच,रायटिंग पॅड आणि स्केल यांचा समावेश आहे.तर त्यांच्यासोबत असलेल्या शिक्षिकांना डायरी आणि पेन महिला दिनाचे औचित्य साधून देण्यात आले. कार्यक्रम यशस्वीतेसाठी सर्व स्वास्थ्य सहेली उपक्रमातील सहकारी यांनी विशेष परिश्रम घेतले.कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन सौ.जयश्री कोळी यांनी केले तर आभार भाग्यश्री सांजराय यांनी

मानले.दरम्यान, एकात्मिक बाल विकास कार्यालय नंदुरबार येथे

मेट्रोपोलीस फाउंडेशन व भारत केस ऑर्गनायझेशन यांच्या

गांजाची अवैध वाहतुक रोखली

धुळे, दि.८- शहराजवळील लळींग टोल नाक्याजवळून मोहाडी नगर पोलीस स्टेशनचे कर्मचाऱ्यांनी गस्त घालत असतांना दुचाकीवरील दोघांना अडवून तपासणी केली. त्यावेळी त्यांच्याजवळील गोणीत असलेला अवैधरित्या गांजाची वाहतुक करत असल्याचे निदर्शनास आले. दोघांनाही ताब्यात घेण्यात आले असून त्यांच्याकडून साहसष्ट हजार सहशरी शहापेशी रुपये किंमतीचा गांजा व दुचाकी

असा एकुण एक लाख सोळा हजार सहशरी शहापेशी रूपयांचा मुद्देमाल हस्तगत केला आहे.पोहेकां.भुषण राजेंद्र सपकाळे यांनी दि.८ मार्च रोजी दिलेल्या फिर्यादीनुसार, मुंबई-आग्रा महामार्गावरून धुळ्याकडून मालेगावकडे दुचाकी क्र. एमएच १८/पी-१०८६ घेवून जयराम सरन्या पावरा(वय २५) रा.निंबारी ता.शिरपूर व नाश्या जायन्या पावरा भिल (वय ४२)रा. गोवाडी, ता.नेवाली,जि.बडवानी मध्यप्रदेश घेवून (पान ८ वर)

BOOKING OPENS

ज्योती सिनेमा 3D
DOLBY DIGITAL

CHHAAVA

ता. १४ ते रोज ४ खेळ टा. ११:५०, २:५०, ६:१५ बजे **छावा**

ONLINE TICKET BOOKING OPEN

तिकीट गोल्ड सिल्वर बाल्कनी
दर ८० रु. ८० रु. १३० रु.

8007232021 232021/233421

MANOHAR CHITRA MANDIR, DHULE ता. 14 से **4 Show**

CHHAAVA Advance Booking Open

CHHAAVA (u/a) 11:45am, 2:45, 6& 9:15PM

Ticket बाल्कनी प्लेटिनियम गोल्ड सिल्वर
Ticket Rate ₹180 ₹130 ₹112 ₹112

www.facebook.com/ManoharBigCinemaIndia 8007232021 232021/233421

देवपूरमधील महिला महाविद्यालयात महिला दिनी पारितोषिक वितरण समारंभ उत्साहात

समितीचे प्रमुख डॉ.आर.के. शिंदे व चे प्रमुख डॉ.विनोद उपवंट, प्रा.डॉ.सरबजीत चिमा, प्रा.दिनेश खंडारे, डॉ.महादेव जमदाडे, प्रा.राजेंद्र ब्राह्मणे, प्रा.अनिल माळी, प्रा.गुलाब पाटील हे उपस्थित होते. पारितोषिक वितरण

प्रमुख अतिथी प्राचार्य डॉ.क्षीरसागर म्हणाल्या की, महिलांसाठी एक दिवस साजरा करून चालणार नाही तर ३६५ दिवस महिला दिन साजरा केला पाहिजे. तसेच खोकेडे माणूस म्हणून पाहिले पाहिजे व मुलींनी

आपले स्वतःचे अस्तित्व निर्माण करण्यासाठी सर्व क्षेत्रात भरारी घेतली पाहिजे. समाजात बदल घडवण्या अगोदर सर्वप्रथम कुटुंबात महिलांना दिले पाहिजे असे ज्योतिबा फुले सांगत. महिलांनी स्वतः सुंदर दिसण्यापेक्षा

म्हसावद, दि.८ (प्रतिनिधी)- शहादा येथील एस. ए. मिशन स्कूल येथे गटशिक्षणाधिकारी डॉ.योगेश सावळे यांच्या मार्गदर्शनाखाली सुरु असलेल्या शिक्षक क्षमता वृद्धी प्रशिक्षणाच्या अंतर्गत आयोजित प्रश्न निर्मिती कौशल्यावर आधारित गटकार्य व सादरीकरण या सत्रात सहभागी शिक्षकांनी उल्लेखनीय योगदान दिले. सत्राच्या उद्दिष्टानुसार, त्यांनी विद्यार्थ्यांच्या विचारशक्तीला चालना देणारे, अन्वेषणात्मक व उपयोगजनक्षम प्रश्न तयार करण्याचा प्रभावी सराव केला. प्रत्येक गटांने विषयानुरूप सखोल चिंतन करून विविध स्वरूपाचे प्रश्न तयार केले आणि त्यांच्या उपयुक्ततेचे उत्कृष्ट सादरीकरण केले. शिक्षकांनी निर्मितीशील, चिंतनात्मक, तर्कसंगत आणि बहुपर्यायी प्रश्न मांडण्यावर भर दिला. विशेषतः

शहादा येथे प्रश्न निर्मिती कौशल्यावर आधारित उत्कृष्ट सादरीकरण करणाऱ्या शिक्षकांचा गौरव

त्यांनी विद्यार्थ्यांच्या सहभागास चालना देणाऱ्या पद्धतींचा आणि आधुनिक तंत्रज्ञानाचा उपयोग करून प्रभावी सादरीकरण केले. कौतुकास्पद बाबी: गटकार्याचा उत्तम समन्वय प्रत्येक सदस्याने आपल्या भूमिकेची जबाबदारी समजून घेत प्रभावी योगदान दिले. सर्जनशील आणि नाविन्यपूर्ण प्रश्ननिर्मिती विचारप्रवर्तक आणि बहुपर्यायी

प्रश्नांची रचना केली. स्वतःच्या अनुभवातून शिकवण्याचा प्रयत्न वास्तविक उदाहरणे आणि शिक्षणातील ठोस अनुभव मांडले. तंत्रज्ञानाचा प्रभावी वापर डिजिटल साधनांचा उपयोग करून सादरीकरण अधिक आकर्षक केले. विद्यार्थ्यांच्या विचारशक्तीला चालना देणारे प्रश्न उत्तर शोधण्यासाठी विचार करावा लागले अशा प्रश्नांची रचना केली.

स्वतःचे अस्तित्व निर्माण करावे. पारितोषिक वितरण समारंभात शैक्षणिक, क्रीडा, एन.एस.एस., एन.सी.सी., सांस्कृतिक अशा विविध विभागातील कार्यक्रमांमध्ये प्राविण्य मिळवलेल्या विद्यार्थिनींना प्रमुख अतिथी डॉ.मंजुषा क्षीरसागर, स्मिताजी अजमेरा, प्रा.जयप्रकाश पाटील, उपाध्यक्षा मेधा कामरेकर व प्राचार्य डॉ.डी.झेड. चौधरी यांनी केले तर अहवाल वाचन डॉ.राजू शिंदे, कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन प्रा.सोनाली वानखेडे तर आभार प्रदर्शन डॉ.विनोद उपवंट यांनी केले.सदर कार्यक्रमस महाविद्यालयातील सर्व प्राध्यापक, शिक्षक व कर्मचारी व विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

टीबीमुक्त भारत अभियानांतर्गत धुळ्यात कार्यशाळा संपन्न

निमा अध्यक्ष, डॉ.मोनाली कदम जागतिक आरोग्य संघटना सहभाग, नासिक विभाग, डॉ. सुधीर जोशी सचिव निमा संघटना, डॉ.योगेश पाटील कोषाध्यक्ष, निमा संघटना,धुळे, डॉ.विजय पाटील संयुक्त विद्यमाने स्वास्थ्य सहेली उपक्रमांतर्गत आदिवासी विकास प्रकल्प अधिकारी डॉ. चंद्रकांत पवार यांच्या हस्ते उत्कृष्ट किशोरी मंच म्हणून गुरुवर्य गोविंद श्रीपत पाटील माध्यमिक विद्यालय परिवर्धा येथील उपशिक्षिका सौ.भारती भट व विद्यार्थिनींना सन्मानित करण्यात आले.

उपाध्यक्ष महाराष्ट्र राज्य निमा संघटना, डॉ.कोस्तुभ साळुंखे, चेअरमन पेडियावली सोसायटी केंद्रीय निमा संघटना, डॉ.कविता सोनवणे अध्यक्ष निमा वुमन फोरम धुळे, डॉ. सानिका जोशी सचिव निमा वूमन फोरम धुळे, डॉ.रिटा बाविस्कर कोषाध्यक्ष निमा वूमन फोरम, डॉ.जे.सी.पाटील शहर क्षयरोग अधिकारी यांच्या हस्ते करण्यात आला. टीबी मुक्त भारत करणे कामी खाजगी वैद्यकीय क्षेत्राचे सहकार्य असणे अत्यंत गरजेचे आहे असे प्रतिपादन माननीय अतिरिक्त आयुक्त श्रीमती

करुणा डहाळे यांनी आपल्या अध्यक्षीय भाषणात व्यक्त केले. तसेच उपचारावर असणाऱ्या क्षयरुणांना पोषण आहार (फुड बास्केट) पुरविण्यासाठी 'निक्षय मित्र' होणाऱ्या उपस्थितांना आवाहन केले. डॉ.मोनाली कदम यांनी प्रेझेंटेशनद्वारे क्षयरोग लक्षणे, निदान, उपचार, शासनाच्या विविध योजना याबाबतीत उपस्थितांना विस्तृत मार्गदर्शन केले. शहरातील निमा संघटनेकडून एनटीईपी कार्यक्रमात अपेक्षित सहकार्य, सद्यस्थितीतील १०० दिवसीय क्षयरोग मोहीम याबाबत सविस्तर माहिती डॉ.जे.सी.पाटील यांनी प्रास्ताविकात मांडली. याप्रसंगी निमा आयुष खाजगी वैद्यकीय प्रॅक्टीशनर्स मोठ्या संख्येने उपस्थित होते. सूत्रसंचालन श्रीमती प्रीती कुलकर्णी, समन्वयक यांनी केले. कार्यक्रम यशस्वितेसाठी मनपा क्षयरोग विभागातील सर्व कर्मचारी यांनी परिश्रम घेतले.

लाभार्थ्यांना ई-शिधापत्रिकेचे वाटप

धुळे, दि.८- शासनाच्या १०० दिवस कृती आराखडा अंतर्गत शिरपूर तालुक्यातील अतिदुर्गम जामन्यापाडा येथील लाभार्थींना शिरपूर तहसिल कार्यालयामार्फत ई-शिधापत्रिकेचे वाटप करण्यात आले. राज्य शासनाच्या १०० दिवस कृती आराखडा उपक्रमांतर्गत तहसिल कार्यालय शिरपूर मार्फत शिरपूर तालुक्यातील जामन्यापाडा, देवसिंगपाडा येथील लाभार्थ्यांचे कागदपत्र तलाठी, रास्तभाव दुकानदार यांच्यामार्फत जमा करण्यात आले होते. त्यानुसार आज सर्व ३९२ लाभार्थींना त्यांच्या गावात जाऊन ई शिधापत्रिकेचे वाटप करण्यात आले. तसेच यावेळी २२ लाभार्थींचे नाव वाढविणे, २५ शिधापत्रिकेतील नाव कमी केले. यावेळी तहसिलदार महेंद्र माळी, पुरवठा अधिकारी दिनेश ठाकरे, जामन्यापाडाचे सरपंच, ग्रामस्थ, मंडळ अधिकारी वाडिले, तलाठी तसेच लाभार्थी उपस्थित होते.

शब्दकोडे क्रमांक.२१०५												
१	२		३		४	५						६
			७			८						९
१०		११		१२	१३		१४	१५				
१६	१७				१८		१९			२०		
	२१			२२		२३	२४					२५
२६			२७								२८	
		२९					३०		३१			
	३२			३३		३४			३५			
३६		३७	३८		३९			४०				४१
४२			४३	४४			४५				४६	
			४६			४७		४८				
४९						५०						५१

आडवे शब्द : १.अक्षरावर मारावयाची टोपी ३.कर्म ४.त्रास ७.अंगरख्यात पैसे ठेवण्यासाठी केलेला कप्पा ८.दाणेदार ९.अग्नि १२.दुर्लभ १.लेप १४.एकावर एक इमले रचलेली वास्तू १६.श्री हरी १८. कूर्मगतीने चालणारा एक जीव २०.बुदधी २१.माराचे वण २२.तक-उलट लिहा २३.हिंदीत-रोप लावलेली कुंडी २६.दमर७.लावारीस २८.गुलाबाला टोकदार असतो तो २९.धंद्यातील तोटा ३०.प्रेरणा,प्रोत्साहन ३२.दबाव ३३.इंग्रजीत-ती ३४.मैल ३५.शोभा.ऐट ३७.वाळू ३९.ग्रहण सुरू होऊन संपेपर्यंतचा काळ ४२.रुंदीर ४३.कालवण ४५.दिन ४६.ठेकेदार ४८.वातहारी पदार्थ ४९.शासकीय ५०.वक्ष ५१.ठिकाण **उभे शब्द :** २.दूर ३.बांगड्यांचा व्यवसाय करणारा ४.चपाती भाजण्याचे साधन ५.लोखंडी गज ६.सोबत ८.श्रीमंत ९.देवाची प्रार्थना १०.विविध प्रकार ११.जखमी १३.टोलनाका १५.बाब १७.एक चवदार मासा १९.तमाश्यातील नाट्य २२.हिंदीत-केव्हा २४.खेप २५.शिवाशीव २६.कुत्रा २७.टापू २९.नारळापासून मिळते ३०.गाळण ३१.कल्पवृक्ष फळ ३४.पहीला हिंदी भयपट ३६.दूध आटवून बनवले जाते ३८.भाजी ४०.बंदूकीची दारू ज्यात भरतात ती पोकळी ४१.मनावरील उदासी ४४.हाक ४६.चुंबन ४७.छान

शब्दकोडे क्रमांक.२१०४ चे उत्तर												
र	सा	त	ळ	शि	फा	र	स		ज	मा		
म	ग	र		ना	टा		म	ज	ल			
णी		स	र	का	र		सा	ज	न		आ	
य	व		स्ता	स	पा	ट		न	का	र		
	ज	री		क्यू		र		का		त	सा	
मी	न		ध	ठा	ख	ला		त	र			
त	मा	न	हा	नी		ग	ज	ब		नि		
	मो	क		व	आ	व	र		न	वे		
ह	ल	क	ट	स	व	ड		म		क		
ला		ता	र	का	ड	ठ	ठ	ना	क			
ल	कष		का	र	ण		आ		न	व		
	य	ती		वा	बा	व	न		ड	क		

► रविवार दि.९ मार्च २०२५

आपला महाराष्ट्र
www.aplamaharashtra.in

बाईर

3

►आनंद देशमुख

शिरपूर जि.धुळे, मो. ९८६०६३०२३०

महाराष्ट्राच्या स्त्री जीवनाला आकार देणारी एक रचनात्मक शक्ती, स्त्रीच्या व्यक्तित्वाचे आणि कर्तृत्वाचे उदात्त तेज महाराष्ट्रभर नव्हे विश्वात पसरवणारी क्रांतीज्योती,स्त्री-शुद्रांप्रति मातुवत प्रेम करणारी वात्सल्य मुर्ती असलेल्या सावित्रीबाई फुलेंचे चरित्र हे सर्वांसाठी आदर्शभूत आहे. गडकऱ्यांच्या ’ पुण्यप्रभाव ’ नाटकातले एक वाक्य अतिशय मार्मिक आहे. ’ पुरुष ही परमेश्वराची कीर्ती आहे तर स्त्री ही परमेश्वराची मूर्ती आहे. ’स्त्री आणि पुरुष,दलित आणि सर्वांग या एकाच परमेश्वराच्या

धार्मिकतेच्या हातातले बाहुले बनले होते.अशा पार्श्वभूमीवर सावित्रीबाईंचे कार्य घनघोर अंधारात चमकणाऱ्या सौदामिनी सारखे तेजस्वी वाटत होते. स्वतः पासून सुरुवात : शिक्षणाचे महत्त्व १९व्या शतकातच जगाला पुरेपूर उमगले होते पण सर्वसामान्य भारतीय जनता मात्र त्यापासून शेकडो मैल दूर होती.१८४० मध्ये म.ज्योतिराव फुलेंशी सावित्रीबाईंचा विवाह झाला.ज्योतीरावांनी शेतीचे काम करीतच अनीपचारिक पद्धतीने सावित्रीबाईंचे शिक्षण पूर्ण केले.धूळपाटीवरील धुळाक्षरे वळण घेऊ लागलीत.

शुद्रांना सांगण्याजोगा ,आहे शिक्षण मार्ग हा शिक्षणाने मिळे मनुष्यत्व,पशुत्व हारते पहा

वापरले, छिळी उडविली,शेणमाती-दगड फेकली पण ’ तोडिला की तरु फुटे आणखी भराने या उत्कीप्रमाणे त्या खंबीरपणे उभ्या राहिल्या.त्या जोतीरावांच्या नुसत्या सावली बनून राहिल्या नाहीत तरत्यांच्यातील धैर्य, जिद्द व विवेकाच्या प्रतिक बनल्या.त्यांच्या स्वयंपूर्ण व स्वयंभू विचारप्रणालीचं दर्शन त्यांच्या शिक्षणविषयक कार्यात व विचारात दिसून येते.

कार्य प्रपंच: म.फुलेंच्या समवेत सावित्रीबाईंनी अनेक शैक्षणिक व सामाजिक उपक्रम सुरू केले.आज स्त्रीया पुरुषांच्या बरोबरीने प्रगतीची वाट चालताहेत , प्रत्येक क्षेत्रात त्या पुरुषांपेक्षा तसूभरही मागे नाहीत या परिवर्तनाचे श्रेय जाते

क्रांतीज्योती : सावित्रीबाई फुले

निर्मिती असून माणसाने मात्र त्यांना भेदाभेदाच्या खाईत लोटले. सावित्रीबाई त्या स्त्री-शुद्रांसाठी परमेश्वराच्या ठायीच आहेत.पुराणकाळातील सावित्री पतीचे प्राण परत मिळविण्यासाठी मृत्यु बरोबर झगडली पण आधुनिक काळातील ही सावित्री मृतवत झालेल्या समाजात आणि स्त्रीच्या जीवनात नवा प्राण ओतण्यासाठी अंतिम श्वासापर्यंत अखंड प्रयत्न करत राहिली.कुठल्याही अभिलाषेशिवाय !

स्त्री शिक्षणाची मुहूर्तमेढ: शिक्षणाचे अमृत स्त्रीत नवे प्राणार्पण करेल हे फुले दांपत्याने ओळखले होते.पण परिस्थिती अतिशय प्रतिकूल होती.स्त्री-मुक्ती कार्याचा श्रीगणेशा करणाऱ्या या क्रांतीज्योतीने केलेले कार्य कोणत्या तमोयुगात होते हे लक्षात घेतले तर त्या कार्याची खरी महती दृष्टिगोचर होते. ’ न स्त्री स्वातंत्र्य म्हैति ’ असे म्हणून मनूने स्त्रीच्या भाळी पारतंत्र्याचे शिक्कामोर्तब केले आणि तत्कालीन समाजाने स्त्री साठी ज्ञानाची,आधिकाराची व स्वातंत्र्याची दालने पुरती ’ सील ’ करून ठेवली.जिला सूर्यही पाहू शकत नाही ती स्त्री श्रेष्ठ असा अवैज्ञानिक व अमानवी दृष्टिकोन तत्कालीन समाजाची आंधळी मानसिकता दर्शवितो.चूल आणि मूल सांभाळणारी दासी,शुंगाराची पुतळी या पत्नीकडे समाजात स्त्रीला स्थान नव्हते.बालविवाह,विधवा केशवपन, भ्रूणहत्या,सतीची चाल अशा अनेक रूढी-परंपरांनी तीचे जीवन कष्टमय बनवले होते. शिक्षण हा सामाजिक अधिकार न राहता वृथा

स्त्री-शूद्रांच्या शिक्षणाची अशी ही महती आपल्या ’ काव्यफुले ’ या संग्रहातून सावित्रीबाईंनी प्रतिपादन केली.विद्या हे समाजाला जागृत करण्याचे एक साधन आहे व महिलांना त्याशिवाय तरणोपाय नाही हे सावित्रीबाईंनी हेरले म्हणून स्त्री-शिक्षणाचा वसा त्यांनी म.फुलेंच्या पावलांवर पाऊल ठेवून उचलला.स्त्री शिक्षणे हे महापाप अशी समाजधारणा असतांना त्या स्वतः शिक्षत्या व इतरांना शिकविण्यासाठी सज्ज झाल्या.समाजातील दुष्ट प्रवृत्तींनी त्यांना दुष्ण दिली, अपशब्द

ते क्रांतीज्योती सावित्रीबाईंकडे. सावित्रीबाईंच्या शैक्षणिक व सामाजिक कार्यांवर हा एक दृष्टिक्षेप.

१)१८४८ साली पुण्यात भिडे वाड्यात मुलींसाठी फुले दांपत्याने पहिली शाळा काढली. त्यात सावित्रीबाईंनी शिक्षिका म्हणून शिकवणे सुरू केले.

२) त्यानंतर १८४८ ते १८५२ या कालखंडात पुणे व पुणे परिसरात त्यांनी २० शाळा काढल्या व त्या उत्तमरीत्या चालवल्या.

३)२८ जानेवारी १८५३ रोजी पुण्यात बालहत्या प्रतिबंधक गृहाची स्थापना केली.

४) आपल्या मुलांचा,यशवंतचा मिश्र विवाह ४ फेब्रुवारी रोजी घडवून आणला.

५)केशवपनाच्या चाली विरुद्ध न्हात्यांचा संप घडवून आणला.

६) ’ विधवा पुनर्विवाह ’ घडवून आणणारी सभा स्थापन केली.

७)सतीची चाल बंद करण्यासाठी प्रयत्न केला.

८) ’ प्रौढ शिक्षण ’ व ’ रात्रशाळा ’ संकल्पना मांडली व प्रत्यक्षात आणली.

९) शाळांसाठी योग्य अभ्यासक्रम तयार केला.

१०) समाजोद्बोधक कार्यारचना केल्या.

११) सत्यशोधक समाजासाठी सर्वांगीण कार्य केले.

इतिहास, समाजशास्त्र यांचा दांडगा अभ्यास झाल्यामुळे शिक्षण प्रक्रियेत सावित्रीबाईंनी आपल्या स्वतःच्या खास पद्धती प्रस्थापित केल्या.काही नवनवीन प्रयोग केले. ’ आनंददायी शिक्षणाचा

जयाला आता भीती वाटायला लागली, की आपण लिहिलेल्या ओळी बाईंनी वाचून दाखवल्या तर! आपल्याला संपूर्ण वर्ग हसेल... आपली परिस्थिती दिसेल. सर्व मुलं मुली आपली टिंगल टवाळी करतील. तिचा एवढासा जीव खाली वर होत होतार.

बाईंची नजर तिच्यावर स्थिरावली. तशी ती पुन्हा बाबचळली. लगेच बाईंनी दुसऱ्या मुलाला उभे केले. अरे बैभव! ’तू मामाच्या गावाला गेला होता म्हणे! ’ आपल्या वर्गातील बरेच विद्यार्थी, सुट्टील मामाच्या गावाला गेले होते असं दिसतं’. सर्व मुलीं मुली एक सुरात ’हो’ म्हणाली.

जया मात्र गप्प होती. तिला मामाचे गाव कुठे माहित? सुट्टीत वर्षभराचे इंधन गोळा करून ठेवणे, रोजची कामे करणे, एवढेच तिला माहित. तिचा उदास चेहरा बघून बाईंना वाईट वाटले. तिने लिहीलेल्या त्या सहा ओळी, त्यामधून तिची परिस्थिती, तिची आज्ञाधारकता, तिच्या बाल मुलम भावनेला

जया, हळूहळू तुला कळेल, की इथे शहरात कसं जीवन असतं ते. जागा कोणी देत नसतं, हेही तुला कळेल. ती जागा आपली आपल्याला मिळवावी लागते. आता असे कर. तू या पहिल्या बाकावर ये बसायला’. जिच्या पायाला तिने मलमपट्टी केलेली होती, तिचे तिचा जागा दिली बसायला.

जयाला आपल्या घरच्या परिस्थितीची पूर्ण जाणीव होती. शाळेतून घरी गेल्यावर घरातली सर्व कामे तिची वाट पाहत होती. शाळेतून पायपिट करीत जाऊन थकून भागून गेल्यावर, दुपारची भाकरी खाऊन कामाला लागायचे. मोठ्या भावडांनी तिच्यावर दबाव टाकायचा. हिने कामे करावी हीच सर्वांची अपेक्षा.

तसेही जो करीत राहतो, त्याच्याकडूनच अपेक्षा असणे हीच मानसिकता असते. तिच्या आईला सुद्धा त्याचे काहीही सोयर सुतुक नव्हते. करते काम तर करू द्या .’अशी आज्ञाधारक मुलगी आहे आमची’. हे सांगायला ते मोकळे.

‘त्या’ लिहिलेल्या सहा ओळी

जयाला अभ्यास व अवांतर वाचनाचे खूप वेड. तिच्या वर्ग शिक्षिकेने तिची जिज्ञासू वृत्ती, प्रामाणिकपणा या सर्व गुणांची पारख केलेली होतीच. तिच्यामध्ये त्यांना काहीतरी वेगळे करून दाखविण्याची जिद्द दिसत होती. या मुलीकडे विशेष लक्ष देण्याचे वर्ग शिक्षिकेने ठरविले होतेच.

जया, जेवायचं नाही का? आम्ही जेवतो. शाळेची वेळ झाली. आईने तुझ्या वाटणी ची भाकरी काढून ठेवली आहे. तिची आई एका फॅक्टरीत कामाला होती. वडील मिळेल ते काम करून संसाराचा गाडा रेटत होते. आई सर्वांचा स्वयंपाक करून ठेवून कामाला निघून जायची. प्रत्येकाने आपापल्या वाटणी च्या भाकरी खाल्ल्या. जयाने अर्धी भाकरी शाळेत दुपारच्या जेवणासाठी डब्यात भरीली. त्याकाळी शासनाची पोषण आहाराची योजना उपलब्ध नव्हती.

अकरा वाजेपर्यंत इकडे तिकडे हिंडणारी तिची भावंडं, हात धुताच आपलं पाटी पुस्तक घेऊन आपापल्या शाळेत पळत. जया घरातली सगळी आवरा आवर करून शाळेच्या वाटेने निघत असे.

आज जयाला केस विचरायला वेळच मिळाला नाही. तिने नेहमीच्या विस्कटलेल्या केसांना दोन्ही बाजूंनी मळलेल्या रिबनींनी केस बांधले. केस जरा लांब असल्यामुळे व ते मोकळे सोडलेले, दिसायला बरे दिसत नव्हते. ती वर्गात जाऊन बसली. मराठी भाषेचा तास सुरू झाला.

चेहऱ्यावर थोड्याशा रागीट दिसणाऱ्या बाई वर्गात आल्या. सर्व विद्यार्थ्यांनी त्यांना उभे राहून अभिवादन केले. त्यांनी संपूर्ण वर्गावर नजर टाकली. विद्यार्थी बाकावर बसणार, इतक्यात बाई कडाडल्या. ’ए तू उभी रहा!’ जया कडे बोट दाखवीत त्यांनी तिला उभे केले. ’का ग, काय ते ध्यान! संपूर्ण केस विचरले नाहीस .आणि ते पण मोकळे सोडलेस... तुला वेणी घालता येत (पान ६ वर)

’प्रांजळाचे आरसे’
प्राचार्य डॉ.कृष्णा पोतदार
मो.९४२२८९५४६५

प्रांजळ पक्षी निरीक्षक : डॉक्टर सलीम अली

आजचा दिवस राष्ट्रीय पक्षी दिवस म्हणून ओळखला जातो. साहजिकच आपल्याला आठवण येते ती पक्षीमित्र डॉ. सलीम अलींची. डॉ. सलीम अलींनी आपले नऊ दशकांचे आयुष्य पक्षी निरीक्षणात, त्यांचा अभ्यास करण्यात घालवलीत. त्यांचे हे कार्य पाहून त्यांना भारतीय पक्षी शास्त्राचे जनक म्हणूनही ओळखले जाऊ लागले. त्यांनी पक्षांच्या विविध सवयी, त्यांच्या विविध जाती आणि जातींमधील वैविध्याचा बारकाईने अभ्यास केला. त्यांच्या अभ्यासामुळे भारतात हौशी पक्षी निरीक्षक बनण्याची परंपरा चालू झाली. भारतातील पक्षी निरीक्षक डॉ. सलीम अली यांना आद्य गुरु मानतात. त्यामुळेच त्यांना बर्ड मॅन ऑफ इंडिया असेही संबोधले जाऊ लागले. आज आपण पक्षांप्रती अति प्रांजळ, निर्मळ दृष्टी बाळगणाऱ्या व्यक्तित्वाबद्दल जाणून घेऊ या.

मुंबईतील सुलेमानाी बोहरा मुस्लिम कुटुंबात जन्मलेले सलीम अली यांना बालपणापासूनच पक्षी निरीक्षणाची आवड निर्माण झालेली होती. त्यांनी बाॅम्बे नॅचरल हिस्ट्री सोसायटी (बी. एन. एच. एस) चे सचिव डब्ल्यू. एस. मिलार्ड यांच्या देखरेखीखाली पक्षांचा गंभीर अभ्यास सुरू केला. त्यांनी त्याला सदर सोसायटीत ठेवलेले सर्व पक्षी दाखवलेत. त्याचा पक्षांचा अभ्यास वाढावा म्हणून काही पुस्तके ही वाचनासाठी दिलेत. मिलॉर्डने त्यांना पक्षांचा अभ्यास करण्यासाठी यासाठी प्रोत्साहित केले होते की, सलीमने आपल्या खेळण्यातील बंदुकीने एका चिमणीची शिकार केली होती. मिलार्डने पाहिले की ती चिमणी पिचळ्या गळ्याची आहे. त्यांनी सलीमला त्या चिमणी विषयी अधिक माहिती देऊन अन्य पक्षांचाही परिचय करविला. डॉ. सलीम अलींने आपले आत्मचरित्र द फॉल ऑफ ए स्पॅरोज मध्ये या घटनेचा उल्लेख केलेला आहे. पुढे त्यांच्या कुटुंबाला बर्मा येथे कामधंद्यासाठी जावे लागले. सलीमला हा परिसर खूप आवडला. कारण हा संपूर्ण परिसर जंगलाने वेढलेला होता. निसर्गाच्या सानिध्यात रमणाऱ्या सलीमला येथे अनेक पक्षी पाहायला मिळालेत. पक्षी निरीक्षणाची खरी सवय या अरण्यातच त्याला जडली. पुढे सेंट जेवियर्समधून पदवी शिक्षण घेत असताना जेव्हा प्राणी शास्त्राच्या अभ्यासक्रमात सहभाग घेतला. पण कौटुंबिक कारणामुळे तो पदवीचे शिक्षण पूर्ण घेऊ शकला नाही. परंतु पुढे पक्षीशास्त्राचा अभ्यास करण्यासाठी जर्मनीला गेला. तेथे तो बर्लिन विद्यापीठातील प्राणीशास्त्र संग्रहालयात प्रोफेसर एर्विन स्ट्रेसमन यांच्याकडे सहाय्यक म्हणून काम करू लागला. तेथे त्याने अनेक पक्षी शास्त्रज्ञांच्या भेटी घेतल्या. याच काळात त्यांचा तेहमिना यांच्याशी विवाह झाला. एका यशस्वी पुरुषामागे पत्नीचा हात असतो ही म्हण सलीम अलींचे बाबतीत तंतोतंत लागू होते. जर्मनीतून ते इंग्लंडला गेलेत. काही काळ तेथेही काम करून ते भारतात परतले.

भारतात परतल्यावर त्यांना नोकरी मिळाली नाही म्हणून त्यांनी अलिबाग जवळ किहीम येथे मुक्काम हलवला. या मुक्कामात त्यांनी सुगरण पक्षाच्या वर्तनावर अतिशय बारकाईने अभ्यास केला व त्यावर बी. एन. एच. एस च्या जर्नल मध्ये प्रदीर्घ शोधनिबंध लिहिला. हाच निबंध त्यांना पक्षी शास्त्रज्ञ म्हणून नावेलौकिक मिळून देण्यास जबाबदार ठरला. त्यांना पक्षांना केवळ टिपून त्यात भुसा भरून संग्रहालयात ठेवण्यासाठी पक्षीशास्त्र नाही हे जगाला दाखवून दिले व एकूणच पक्षीशास्त्रालाच वेगळी दिशा दिली. सलीम अलींचे हे काम बघून १९३० साली ब्रिटिश सरकार पुरस्कृत संस्थानी त्यांना पक्षी मोहिमेवर बोलाविलेले. त्यांनी त्याने हे दाखवून दिले की ते पक्षांच्या जीवनशैलीचा अभ्यास करणारे पक्षी निरीक्षक आहेत. म्हणून, त्यांनी आपली पारखद मते मांडून सर्वांना पटवून दिले की ते सर्वमाग्य असे पक्षी निरीक्षक आहेत. ब्रिटिश अधिकाऱ्यांनी त्यांचा हा अभ्यास पाहून त्यांच्या कार्यास मंजूरी दिली. सलीम अलींचे पक्षांचे खेरेखुरे काम यामुळे सुरू झाले. या नंतरच्या काळात भारताच्या मोठ्या भूभागवार त्यांनी पक्षी निरीक्षण मोहिमा आखल्या. देशाच्या वायव्य सरहद्दी पासून ते केरळच्या जंगलापर्यंत, तसेच कच्छच्या दलदली पासून पूर्वेकडे सिक्किम व अरुणाचल पर्यंत जाऊन त्यांनी पक्षांच्या नोंदी केल्या. पक्षांचे वर्तन, त्यांच्यात हवामानानुसार होणारे बदल, स्थलांतराच्या सवयी, विणीचे हंगाम यावर मोठ्या प्रमाणावर माहिती गोळा केली. सुरुवातीला या कामी त्यांच्या पत्नी तेहमीनाने खूप मदत केली. त्याच सलीम अलींच्या मोहिमांचे प्रोजेक्ट मॅनेजमेंट बघत. १९३९ मध्ये तेहमीनांचा मृत्यू झाल्यानंतर अली खूपच व्यथित झाले. त्यांच्या आयुष्यात खूप मोठी पोकळी निर्माण झाली. परंतु त्यातून सावरून पुन्हा लग्न न करता त्यांनी आपले आयुष्य पूर्णपणे पक्षंना वाहून देण्याचे ठरवले.

भारतात पर्यावरण हा शब्द १९५०-६० च्या दशकात अस्तित्वातच नव्हता. या काळात भारत सरकारने काही प्रकल्प उभारण्याचे ठरवले होते. परंतु या प्रकल्पांना सलीम अलींनी विरोध केला. हे प्रकल्प भरतपूरच्या केवळदेव धाना राष्ट्रीय उद्यान तसेच केरळ मधील सायलेंट व्हॅली राष्ट्रीय उद्यानात उभे राहणार होते. त्यावेळी त्यांनी सरकारला बजावून सांगितले- ताजमहल नष्ट झाला तर पुन्हा बांधता येईल परंतु सायलेंट व्हॅली सारखे जंगल एकदा नष्ट झाल्यावर पुन्हा उभारता येणार नाही. त्यांनी यासाठी पर्यावरण रक्षणाची चळवळ उभारली. शासनाने हे प्रकल्प स्थगित केलेत. त्यांना राष्ट्रीय उद्यानांचा दर्जा देऊन कायमचे संरक्षित केले. तसेच अनेक दुर्मिळ प्राणी व पक्षी यांबाबत आपल्या पुस्तकांद्वारे, संस्थेद्वारे व शिष्यांमार्फत केलेले प्रबोधन पर्यावरण चळवळीचा पाया ठरते. त्यामुळेच भारतातील आद्य पर्यावरणवाद्यांमध्ये त्यांच्या नावाचा समावेश झाला. पक्षशी, पक्षभूषण, पक्षविभूषण सारखे मानाचे देशी व विदेशी पुरस्कार त्यांना प्राप्त झालेत.

डॉक्टर सलीम अली म्हणजे आयुष्यभर एकाच गोष्टीचा ध्यास घेऊन त्यासाठी शेवटच्या श्वासापर्यंत धडपडत राहणारे एक अलौकिक व्यक्तित्त्व. प्रांजळ पक्षीपुरुष म्हणून त्यांची ओळख संपूर्ण जगाला झालेली आहे. त्यांच्या पक्षांसंबंधीत असलेल्या शास्त्रीय कार्याला जागतिक स्तरावरची मान्यता लाभली आहे. निसर्ग संरक्षण व त्याचे सुस्थापन चळवळ ही केवळ त्यांच्या या विशाल कार्यामुळेच सुरू आहे. लाखो-करोडो पक्षी खरोखरच मनातल्या मनात या श्रेष्ठ, निर्मळ आणि प्रांजळ असलेल्या पक्षी निरीक्षकाला धन्यवाद देत असतील !!

एका ते खरं

रामराम मंडई , आज एक महत्त्वच्या समस्या मी आपला म्होरे मांडनार शे , मंडई आपला म्होरे वाढती महागाई, वाढती लोकसंख्या , बेरोजगारी , पानी टंचाई या मुख्य समस्या शेतीस, पन या समस्या बरोबरच एक समस्या सकाय संध्याकाय आपला घरना गृहलक्ष्मीले –हास आनी ती म्हनजे माय मी काय रांधु ? तुम्हले हासु उनं व्हई पन जी बाई घरमा दोन्हीटाईम सयपाक करस तिन्हा नजरतुन

काय रांधु माय

देखं ते खरोखरच हाई समस्या गहिरी गंभीर शे अस दिखसं .

मंडई घरमाना बड्हास्नी आवडनिवड ध्यानमा धरीस्नी गृहलक्ष्मीले दोन्ही टाईम सयपाक करना पडस , पारीस्नी आवड न्यारी, नवरानी आवड न्यारी, सासु सासरानी आवड न्यारी , ननंदनी, देस्नी आवड न्यारी . कोनले पातय साग , कोनले कोयडी साग, कोनले तिखं चालत नै , कोनले फिकं चालत नै , कोनले भाकर चालस, कोनले पोथी चालस , या बड्हा नखरा ध्यानमा ठिस्नी त्या माऊलीले दोन्ही टाईम रांधनं पडस आनी ती माऊली घरमाना परतेकले आवडी असा सयपाक करस . थोडं काही गडबड व्हयनी , काही अंदाज चुकना ते आपल तोंडे वाकडा व्हावेले जराभी टाईम लागस नै , आपुन काही ईचार करतसं नै आनी ताट वरथुन उठी जातस , नैते वाकडंतिकडं तोंड करत जेवन करतसं , काय मंडई बराबर बोल्नु ना मी .

हिवायाना सिझनमा हिंरवागार भाजीपाला भरपूर परमानमा बजारमा येतस , मेथनी भाजी , कादानी पात , शेपु पालक , बटाना, पोकयानी भाजी , काटेरी वांगा, भरीतना वांगा अश्या बऱ्याच

स्त्री ला खऱ्या अर्थनि स्त्रीत्व प्राप्त होते ते मातृत्वाने बाळाची आई होणे तिला इतके सोपे नसते आमच्या घरात पाच महिन्या पूर्वी निरागस बाळ आलं इवले, इवले डोळे छोटे छोटे हात, पाय त्याच्या येण्याने सारे घर आनंदून गेले मला हलकेच मनात एका बाल कवितेची ओळ आठवली जी रॅडिओ वर १९८७ साली ती कविता लागली होती छान छान छान माझ्या माऊ च पोरं कसं गोरं गोरं पोरं पान इवले इवले डोळे त्याचे इवले इवले कान माझ्या माऊ चं पोरं कसं गोरं गोरं पान या तंत्रज्ञानाच्या युगात मुलगा आणि सून मोबाईल च्या एका क्लीक वर कोणतेही बालगीत लावत मला ते आवडत नसे मी आपली बाळाला कुशीत घेतले की लोकसाहित्यातील बाळलेणी म्हणत असं चिऊ ये काऊ ये दाणा खा पाणी पी भुर कन उडून जा किंवा चिऊ चिऊ ये काऊ काऊ ये चार घास खा मामा च्या घरी उडत जा मामाला सांग येऊन जा ही गाणी म्हंटील की बाळ इकडे तिकडे बघत असे जणू त्याला जवळपास चिऊ, काऊ दिसे आमच्या बाळाला जेव्हा झोप येत नसे तेव्हा त्याला गाई चे गाणे म्हणत असे.गाई गाई गाथ ये गोठ्यात बाळाला दुधू दे वाटीत वाटीभर दूध माझ्या बाळाला वाटीभर दूध बाळा शेईल आणि झोळी मध्ये झोपी जाईल बाळ शांत झोपले की आईला ही बरे वाटते रडत असले की काय झाले असेल का रडत असेल तिच्या मनाला चुटपुट वाटते कोणाची नजर तर लागली नसेल ना लोकसाहित्यात डॉ सरोजिनी बाबर यांच्या भागतुरा या पुस्तकात खूप बाळलेणी आहे त्यात या पुढील गाण्यात बाळराजा पोटाशी धरताना कोणाची दुष्ट लागू नये म्हणून हे गीत म्हणत असत त्यात हंस, कोकीळ, राघू, मैना, हिन्याचे चिऊ, काऊ पाचूचे शुक्रमोर, नी रत्नजडीत हत्ती घोडे घेऊन खेळतांना फार आनंद होत असे

राघू माझा तान्हा भिंगांची टोपी आणा मोती घास लावा सयानो तुम्ही शिवा दुष्ट होईल याला पंढर कुणी घाला या बळलेणी मध्ये कवियत्री चं पुढील गाणं जरा वेगळं आहे.अडगुल मडगुळ सोन्यानी गुफील डोंगरी किंकर वाजवी श्रीहरी लपत छपत बाळ घरी आल दुस्नी देखील खुणेनी ताडील असेच एक गाणे माझ्या संग्रहात आहे थोडे वेगळे

भाज्या आपुन दोन्ही टाईम खातस . घरोघर याच भाज्यास्मा खुराक चालू व्हई जास . या हिंरव्या पालेभाज्या खाई खाई डर भी मेथीSSSS, पालकSSSS ,कांदानी पातSSS अश्या मज्याना येवाले लागी जातस . पन मंडई जसा उन्हाया लागस आनी या हिरवागार भाज्या बजारमातुन गाथब व्हई जातस तवयच आपुनले यास्नी किंमत कयस, डोयाले देखालेभी नै भेटतीस या हिरवागार पालेभाज्या. आनी देखाले मियन्यात तरी यास्ना भाव भलताच चढेल –हास , निच्यपटक लागतीस .

गृहलक्ष्ममीनी खरी परिक्षा घरमातला धाकला पोरे लेतसं , कारन आते धाकला आनी तरना पोरे पोरिस्नी तोंडनी चव पिच्चा, बर्गर, सोयाबीन, कचोरी, समोसा पानीपुरी या चटकमटक पदार्थस्नी

पार बदली टाकेल शे , आपला जमानामा तिख भाकर, लोन्चं भाकर आनी रातनी उरेल बाशी खिचडी व्हती, आतेना पोरेस्ते या पदार्थ आवडतत नै , बिस्कुटना पुडा आपुनले कवयमवय डोयाले दिसे ते भी कोनी पाहुनानी आना तरच तो खावाले भेटे . चारआनानी कुल्फीना सुख माननारी आपली पिढी व्हती , आते ते काय काय आनी कितला नवनवीन पदार्थ पोरेस्ते खावाले भेटतस , आनी मायबाप भी लि देतसं कारन मायबापाना मनमा हाऊच ईचार

–हास की आपुनले खावाले भेटनं नै ते आपला पोरेस्ते खावाले भेटी राहिनं यानामाच त्यास्ते आनन मियस. मंडई एक परसंग माले चांगलाच ध्यानमा राहेल शे , मसालानी भाजीना ईसय निघना की माले हासुच येस , तो परसंग आज तुम्हले सांगस , मन्हा मायना हातनी मटननी भाजी आम्हना धनगोतमा भलतीच फेमस शे , जो भी कोनी पाव्हना आम्हना घर येस तो येवाना पहिलेच सांगी देस की आम्हले मायना हातनी मसालानी मटननी भाजी खावानी शे अस , एक साव मन्हा दोन्ही मामास्ना फोन ऊना की आम्ही चारपाच जन जेवाना करता ई राहिनुत आक्काले सांगा की तुन्हा हातनी मटननी भाजी तयार करी ठेव असं . माय कामले लागनी , मटन आनाई गयं , मसाला वाटाई गया , भात ना कुकर शिट्ट्या मारीस्नी तयार व्हयना, खरपूस भाकरीस्ना सुगंध घरमा सुटना , आते फक्त भाजी टाकनी व्हती , मायनी बड्डी तयारी व्ह्येल व्हती , तिन्ही चपाटामा भाजी टाकी. पितयना बोघनामा भाजीले पदगद उकय फुटना . आनी तेवढामा मन्हा मामा , मामी आनी दुसरा चार पाहुना ई लागत पाहुनास्नी पानीबिनी पिधं आनी एकमेकनी ईचारपुर सुरु व्हयनी , मस्त गप्पा

मंडई एक परसंग माले चांगलाच ध्यानमा राहेल शे , मसालानी भाजीना ईसय निघना की माले हासुच येस , तो परसंग आज तुम्हले सांगस , मन्हा मायना हातनी मटननी भाजी आम्हना धनगोतमा भलतीच फेमस शे , जो भी कोनी पाव्हना आम्हना घर येस तो येवाना पहिलेच सांगी देस की आम्हले मायना हातनी मसालानी मटननी भाजी खावानी शे अस , एक साव मन्हा दोन्ही मामास्ना फोन ऊना की आम्ही चारपाच जन जेवाना करता ई राहिनुत आक्काले सांगा की तुन्हा हातनी मटननी भाजी तयार करी ठेव असं . माय कामले लागनी , मटन आनाई गयं , मसाला वाटाई गया , भात ना कुकर शिट्ट्या मारीस्नी तयार व्हयना, खरपूस भाकरीस्ना सुगंध घरमा सुटना , आते फक्त भाजी टाकनी व्हती , मायनी बड्डी तयारी व्ह्येल व्हती , तिन्ही चपाटामा भाजी टाकी. पितयना बोघनामा भाजीले पदगद उकय फुटना . आनी तेवढामा मन्हा मामा , मामी आनी दुसरा चार पाहुना ई लागत पाहुनास्नी पानीबिनी पिधं आनी एकमेकनी ईचारपुर सुरु व्हयनी , मस्त गप्पा

बाळलेणी

अडगुल, मडगुळ सोन्याचं कडगुल रुपयाचा वाळा तानेबाळा तोंट लावा लोक साहित्या तील हे फार जुने गाणे आहे इंदिरा संत यांच्या धुंगुरवाला पुस्तकातील आहे त्यांच्या मते हे गाणे कानडी गाण्याचे मराठी रूप आहे पंधराशे वर्षा पूर्वीचे हे गाणे असावे इंदिरा संत यांची बरीच बाळगाणी माझ्या संग्रहात आहेत जी मी माझ्या नातवाला म्हणायची आणि तो एक ठक लावून ऐकायचं कधी कधी गाला हसायचं आणि झोपून जायचा त्यावेळी

मी ही बालपणात जायचे आजी होण्याचं सुख मी या गाण्यामुळे जास्त अनुभवत होते बाळाच्या पायात वाळा होता इंदिरा संत यांचे त्यावर बाळगाणं होत ते गाणं ऐकून बाळा चा वाळा ही पाय आपटला की वाजायचा हदयी खळबळ ले, दरवळले विना पिकल्या कळले गाणे मंजुळ ते झुळझुळते वाळा हावू दे, बोलू दे, आनंदे डोलू दे, एकच हा चाला घेरे तान्हे बाळा एकच पायाचा वाळा नाच गोड बाळाचा ऐकून आनंदे, त्या छंदे घर सगळे नाचू दे पूर्वीच्या काळी ही गाणी ऐकून मुले वाढली झोपली मुले वाढत गेली तशी गाणी ही वेगळी रचली गेली जसे की,बाळाला सहाव्या महिन्यात भूक लागते त्यावरील गाणे– टाळ्या बाई टाळ्या पुरणाच्या पोळ्या पुरणाच्या पोळीला तुपच नाही आमच्या बाळांला भूकच नाही भुकेला नाही वेळ बाळानं खावूँ केले केळला नाही साल बाळ जेवला काल घुसळण घुसळीते राधिका ताकाला लोणी येईना का! ताकाला लोणी आलं बाळानं गडूम केलां बाळ मोठे होते त्याची अंग कांति उजळते बाळ चागले बाळसे धरायला लागते छानसे रांगायला लागते हळूच कडलते बाळचाळे बघून मन हरखून जाते घुसळण मुसळण आई तुझी फसळण आयबाया येती

रंगन्यात अर्धा पवुन तास त्यानामाच चाल्ना गया , बोलता बोलता दिड दोन वाजी गयात आनी जेवाले वाढानी तयारी सुरु व्हयनी ताटे वाढाई गयात , मामा ,मामी आनी दुसरा पाहुना मस्त मांडी वाईस्नी जेवन पड्टीवर बसनात , माय सयपाक घरमा गयी आनी तिन्ही मटनना भाजीना बोघना कडे देख , तिन्हा ध्यानमा ऊन की काहीतरी राही गयं असं , भाजीना बोघनामा चमचा घालीस्नी देख पन तिले समजेच नै की काय राहिनं अस , भाजी ते गदगद उकथी राहिनी मंग काय राही गयं , आनी तिन्ही सयपाकना वड्डावर ठेलं भांडा देखाले सुरुवात करी. आनी एक बोघनामा देख ते तो वाटेल मसाला दिखंना , मसालाना भाजीमा मसालाच टाकाना राहि गया गप्पा मारता मारता तो मसाला टाकाना राहि गया मायनी पटकरी तो मसाला कढईमा लिस्नी तेलमा परती लिंधा आनी तो परतेल मसाला भाजीमा टाका.

पन तो मसाला भाजीमा चांगला सवादना गुंता भाजी आखो चांगला पाच दहा मिनिट उकयनं जरूरी व्हतं ,इकडे मन्हा मामा मामी घडी घडी ईचारेत आक्का वाढ ना बई पटकरी ,पोटमा हाड्या कोकावाले लागनात आते .आम्हले सयपाक घरमा काय व्हयन ते माहित व्हतं म्हनीस्नी आम्हले हासु येत व्हतं पन आम्हीभी भलता चाप्टर ,काय व्हयन ते आम्ही कोनलेच सांग नै !

इकडे बड्डाजने जेवानी वाट देखी राहिन्तात , आते ताटे ईतीन , तवय ताटे ईथीन. मसालाना खमंग सुगंध सुटना व्ह्हात , पंधरा वीस मिनिट नंतर मायनी मसालानी भाजीनं बोघनं खालता उतार आनी बड्डास्ते जेवाले वाढ , मंडई मन्हा सुगरम मायनी आपली चूक इतली मस्त सुधारी की बस , त्या मसालाना भाजीले जरा जास्तच सवाद ऊना आनी ती मटननी मसालानी भाजी बड्डा चाटीपुसी खाई गयात , आनी तूप्तीना ढेकर देत गयात , मंडई सयपाक करतांना चुक व्हयनी ते ती सुधारीनी कला भी सुगरम मायले माहित व्हती म्हनीस्नी तिनी पटकन निर्नय लिंधा आनी आपली चूक सुधारी.

मंडई आपलं सयपाक घर म्हनजे एक प्रयोग शायाच शे ,आपला घरमातला मसालाना डबामा हायद ,डिंग ,जिर ,मोहरी , लवंग , मिरी, तिरवं, मीठ , धनानी पावडर , दालचिनी या आनी इतर जिनस या बड्डा आयुर्वेदशास्त्रमा औशधी वनस्पती म्हनीस्नी मान्य शेतस , या बड्डा जिन्नस आपला शरीरान करता उपयोगी पडतस आनी खावावर आपन निरोगी आयुष्य जगु शकतस. जाता जाता एकच सांगस जे भी अन्न आपला ताटमा वाढेल शे ते प्रसन्न मनथुन खाई ल्या , अन्नले नाया पाडु नका कारन अन्न हे पुर्ण ब्रम्हं हाई आपुनले आपला पुर्वज आनी ऋषीमुनी सांगी जायेल शेतस . मंडई जे भी अन्न आपला ताटमा वाढेल शे त्याने नाया पाडु नका , अन्नना अपमान करु नका कारन धान्य पिकाडाले शेतकरी राजा रातदिन कष्ट करस , आपला रातनं पानी क्रीस्नी पिके उभा करस आनी आपला करता अन्नधान्य पिकाडस . चला ते मंडई आटेच थांबुत आनी पुढना हप्त्याले भेटुत. मंडई आपुन हाथी लेखमाला कशी वाटी राहिनी ते नक्की सांगा आनी माले फोन करा, मी वाट देखी राहिनु.

ताक करून नेती ताकाला नाही डेरा बाळ माझा गोरा या गोंया बाळा ला पाहून सर्वच जण सुखावतात बाळा बाळा म्हणतंय कोण बाळाचा पापा घेतय कोण बाळ आमचा गुणाचा लाडू खातो बुंदीचा बुंदीचा लाडू गोड गोड गोड बाळाची पप्पी त्याहून गोड या बाळगीत तात छकुली ला ही गाणी आहेत अंग माझी बछडी तुला केेली खिचडी वर घातलं तूच खाशील तर खा नाहीतर खाऊन टाकीन मी! सई माझी सगुणा भात केला भुगुणा वरण केलं तपेल सई माझी भुकेली सई माझी गुणाची चोळी शिऊ खणाची बाळ बोटशी खेळतो त्या बोटंना धरून आई गोष्ट सांगते आणि बाळ खुदकन हसते एक गेली दूध आणायला एक गेली केर काढायला एक गेलीं पाणी भरायला एक गेली भांडे घासायला पाण्याचं मडकं फुटलं कुंभाराच्या घराची वाट कुठली वाट कुठली त्याला गाणी समजायला लागतात तशी गमतीदार गाणी म्हटली जातात पाय जो मोडला पायावरून गाडा गेला लंगड्या पायानं झगडा केला दे रे मामा गाडी घोडा पाय जो मोडला तोच पाय घरी आला लंगडिथिन पैसे तीन पैसे पडले वाटेवर बाळ पडले खाटेवर किंवा दुम दुम नगारा आजीबा म्हातारा आजीबाई तगणी नारळात पाणी खुळखुळ खुळखुळ या बाळगाणी मधे शेवटी बाळ घरातून बाहेर खेळायला जाते अंग मातीचे माखून येतो स्त्रीयांच्या ओल्यात त्या काय म्हणतात माती का लागली माती कशी तो र बुवका मी ग घेते तुझा मुक्का तान्याबाळा माती का लागली तिची झाली का कस्तुरी ही बाळलेणी माझ्या नातवाच्या निमित्ताने मला लिहा– वीशी वाटली

–**सौ.मीना ऑंकार सैदाणे**
जळगाव, ९४०३३८५३१०

रविवार दि.९ मार्च २०२५

प्रकाश नारायणराव घाटपांडे उर्फ पक्या घराबाहेर पडला की त्याची विनोदबुद्धी अगदी वायूवेगाने चालायची.घरात गेला की हा पकोबा अगदी बिळी होऊन जायचा.शक्यतोवर अतिशय मोजके बोलणे,हो किंवा नाही मध्ये उत्तर देणे असा सावध पवित्रा तो घ्यायचा.’ बाहर शेर और घरमे बिछ्छी ’ अशा वागण्यातील फायदे तो विस्ताराने समजून सांगायचा. सांयकाळचे सात वाजण्याअगोदर आपल्या घराचा रस्ता तो धरायचा. बहुतेक ’ सातच्या आत घरात ’ हे नाटक या महाशयाकडे पाहूनच त्या लेखकाला सुचलं असावं. तो घरी निघण्यासाठी हालचाल करू लागला की आम्ही त्याची विकेट घ्यायचो,पकोबा गेटपासावरचा टाईम संपला वाटतं.त्यावर त्याचं खूप मिशकील उत्तर असायचं, हे पहा मित्रहो,घरी लवकर गेलं की गरम जेवण आणि थंड दिमाखाचे होम मिनिस्टर भेटतात. गरम गरम जेवणासोबत मिशकील हास्य,लाघवी संवाद, लाजवाब नयनबाण,काय तो कटाक्ष? आय...हाय... आणि उशिरा गेल्यावर थंडगार जेवण आनू होम

द ग्रेट प्रकाश घाटपांडे उर्फ पकोबा

मिनिस्टरचा दिमाख एकदम विस्तवाचा इंगोळ.

फार थोडक्यात सुखी संसाराचं रहस्य सांगून जायचा आमचा पकोबा,पण त्या म्हान तत्त्ववेत्त्यावर आम्हा पात्रांचा विश्वास बसेल नव्हान ना.आम्ही फक्त मनोरंजनापुरता त्याचा उपयोग करून घ्यायचो.तो निघून गेल्यावर तो जोरूका गुलाम सर्वांच्या टवाळकीचा विषय व्हायचा. तो खूप आत्मविश्वासाने सांगायचा,आपलं बायकोसोबत कधीच भांडण झालं नाही. सर्व त्याच्यावर अविश्वास दाखवायचे, हे बघ पक्या हे असं ’ वैश्विक असत्य ’ बोलू नकोस , जे जगात कधी घडलेच नाही. ते तुड्याच बाबतीत कसं शक्य आहे? उगाच काहीतरी फेकत राहतो.त्यावर त्याचे भन्नाट उत्तर तयार असायचे.हे पहा मित्रहो.

लग्न झाल्यावर लक्ष्मी घरात आली की पहिल्या रात्री तीचं दर्शन घ्यायचं.अगदी निःसंकोचपणे साष्टांग दंडवत घालायचा आणि म्हणायचं, बाई तू म्हणशील तसं.मी कधी एका शब्दानही तुला विरोध करणार नाही.अरे मला गरजचं काय? विरोध करायची. तू जर पश्चिमेकडे भोटे दाखवून म्हणाली, ही पूर्व दिशा तर मी लगेच म्हणतं , अरे हो! काल मी तिकडूनच सूर्य निघतांना पाहिला होता.ती म्हणाली, रेडा गाभण आहे. मी लगेच म्हणतो, हो त्याला तेरावा महिना लागला. हे पहा अशी शकल लढवली तर भांडण व्हायचं काही कारण आहे का? खरंच हे शक्य आहे का? अशा सांशेक जरनेने सर्वजन त्यांच्याकडे पहायला लागायचे.याचे कारण काय असेल? एवढे लवचिक राहून सर्व प्रश्न सुटतात? याविषयी सर्वांना शंका होती.

बाहेर पडल्यावर मात्र पकोबा अगदी ईरसाल वागायचा.त्याच्या डोक्यात काय भन्नाट कल्पना येतील याविषयी अंदाज काढणे शक्य नव्हते.एकदा त्याच्या घरी आम्ही त्याला सरप्राइज व्हिजिट द्यायला गेलो. जवळपास तासभर गप्पा मारत बसलो.तेवढ्या वेळात चहा तर सोडा आमच्या समोर साधं पाणीही आलं नाही. तेंव्हा मी सहज बोलून गेलो.पकोबा तुड्याकडे पाणी आखाती प्रदेशातून येते का? खूपच महाग असेल नाही ? त्या प्रश्नावर त्याने फक्त मिश्किल हास्य केले. ते हास्य त्याच्या चेहऱ्यावर चमकले. त्यांनी कसेबसे पाणी आपणून आमच्यासमोर टेकवले.त्याला आवाज दिल्यावर हा आज्ञाधारक प्राणी फक्त उठून आत जायचा आणि पुन्हा बाहेर यायचा.आम्हाला हे गोडबंगाल काहीच कळत नव्हते.थोडा कान लावून कानांसा घेतला तेंव्हा कळाले. हा महाशय आत जातो आणि गृहमंत्र्याने सांगितलेले काम करून बाहेर येतो.घरी मित्र आल्यावर त्यांच्यासोबत बोलण्याच साधं स्वातंत्र्यही नाही बिचाऱ्याला.शेवटी आम्ही बाहेरून गेलेल्या मित्रांनी आपसात किती बोलावं? शेवटी आम्ही उठून बाहेर आलो.तसा पकोबा आम्हाला पोहचवण्यासाठी बाहेर आला. आता याला बाहेर येण्यासाठी कशी काय संधी मिळाली? हा प्रश्न आमच्यापैकी रमश्याने उपस्थित केला. त्यावर पक्या म्हणाला,अरे काही माणूसकी धर्म आहे का नाही ? यावर बबन्या लगेच म्हणाला,अरे इनाका वेळ आम्ही आपल्या दुर्बारी बसलो होतो.राजे प्रकाशजी घाटपांडे,तेंव्हा काही होती!होतीआपली माणूसकी? त्यावर एकच हशा पिकला.आता यावर आणखी एक सुपर सिक्स मारण्याची माझी तिन्न ईच्छा झाली. मी म्हणालो, एक मिनिट एका. हा गेट निट लावण्यासाठी आलेला आहे. जाताजाता आपण याचे जोडेचपला घेवून गेलो तर काय करायचे हा प्रश्न आपल्या राजे पकोबा यांच्या मनात नक्कीच आला असेल आणि तो इथपर्यंत कोणाच्या आदेशावरून आला असेलं हे सांगण्याची आवश्यकता आहे का ? माझ्या सोबत असेलेले आणखी तिघांनी नाही..... असा जोरात स्लोगन दिला.त्यानंतर आणखीच जोरात एकच हशा पिकला.त्यावर कडी करण्यासाठी पकोबा बिल्कुल संकोच न बाळगता म्हणाला,अगदी एकशे एक टक्का बरोबर, एवढं करेक्ट कसं काय ओळखलं रे तुम्ही? तुम्हाला मी त्यातली गंमत सांगतो. आमच्या पिताश्रीच्या डोक्यावर केसं नव्हते,कारण ते बायकोचं ऐकूनच सर्व निर्णय घेतं होते.माझ्या डोक्यावर केसं नाहीत. कारण मी तेचं करतो.पुढे माझा मुलगा पूर्वजांचे अनुकरण करेलं का नाही?याची शंका माझ्या मनात निर्माण झाल्यामुळं मी त्याला जन्मच दिला नाही.या पकोबाच्या विनोदावर आणखी मोठा हास्यस्फोट झाला. अपत्याशिवाय आपल्याला थांबावं लागलं हे त्याचं दुःख असलं ; तरी त्यानं ते त्याचं दुःख काय मिशकीलपणे घेतलं होतं. चेहऱ्यावर कोणतीही दुःखाची छटा न येवू देता.त्यामुळं त्या पातळीवर जाऊन आम्ही त्याची विकेट का घेतली? त्याचा पश्चात्ताप आम्हालाच झाला. यार पकोबा, स्वारी ! असं बोलून आम्ही आमच्या घराच्या दिशेनं निघालो. अपराधीपणाची भावना मात्र आमच्या मनात घर करून होती.

आमचं हे राजे प्रकाशराव घाटपांडे उर्फ पकोबा त्यांच्या

घरी बिछी होऊन राहत असले तरी आम्हाला ते जीवं की प्राण होते.ते एक दिवसही आमच्या सोबतं नसले तरी आम्ही सर्व कासावीस व्हायचो.आमच्या मित्रपरिवारतील रमेश ओझे उर्फ रमश्या त्याला डिवचण्यासाठी एकदा मुद्दाम म्हणाला, साल्या पक्या आमच्या वहिणीचा एक शब्द खाली पडू देत नाही.तिच्या समोर नुसता बैलासारखा राबत असतो.बैलात आणि तुड्यात किती अंतर आहे रे..त्यावर आपल्या चेहऱ्यावर रागाचा कोणताही भाव न येवू देता तो म्हणाला,रमेशराव आपण आहात तीथेच उभे रहा.लगेच त्याने आपल्या हाताने अंतर मोजायला सुरुवात केली आणि म्हणाला,चार हात!आम्ही सर्वच हसायला लागलो.त्यानंतर तो म्हणाला.दुर्जनापासून चार हात दूर राहावे,पण बैलाच्या जवळ जायला काहीच हरकत नाही.याचे कारण बैलं आपला मित्र आहे.असं म्हणून त्याने रमश्याच्या पाठीवर थाप मारली.परत एक हास्यलाट उसळली. त्यानंतर पुढे तो म्हणाला, रमेशराव तुमचे आडनाव ओझे का आहे,हे तुम्हाला माहित आहे का? रमश्या म्हणाला, नाही. पक्या म्हणाला मगं ऐकं,मला एकदा तुझे वडील म्हणजे माझे काका म्हणाले होते,आमचे पूर्वज बैलासारखं ओझेवाहू काम करत होते. त्यामुळं भाटांनी आमचं आडनाव ठेवलं ’ओझे ’,असा खुलासा त्यांनी माझ्याजवळ केला होता. त्यामुळं माझ्या बांधवा बैलाला कमी लेखू नको.तो तर आपला भावबंध, नातेवाईक आणि सगासोयरा.त्यामुळं त्याचं सुख ते आपलं सुख . त्याला कमी लेखू नको रमेश बाळा,आता मात्र रमश्या एकदम गार होवून त्याची

अक्षरशः जागीच गारगोटी झाली होती.

आमचा परम मित्र बबनराव बिबेवाडीकर उर्फ बबन्याच्या गावी आम्ही एकदा गेलो होतो.खेडेगावी

गेल्यावर जरा शेतात जाऊन नैसर्गिक आनंद घेण्याची तीव्र ईच्छा निर्माण झाली.बबन्याच्या शेतातील विहिरीला काठोकाठ पाणी होते.त्यामुळे पोहण्याची ईच्छा सर्वांनाच झाली.बबन्या म्हणाला या विहिरीच्या पाण्याचं एक वैशिष्टय आहे. बुडी मारून वर आल्यावर ’ माकड ’ हा शब्द म्हणताच येतं नाही.आमचे पकोबा म्हणाले हे कस कायं शक्य आहे? त्यावर बबन्याचे उत्तर तयारच होते. हीच तर या पाण्याची जादू आहे. ज्याला शंका असेलं त्यांनी खात्री करून घ्यावी.

आमचे पकोबा कपडे काढून उडी मारायला तयार झाले.तो खोल पाण्यात गेल्यावर बबन्या म्हणाला, तुझा बाप कोण? ठरल्याप्रमाणं पकोबा पाण्याचा बाहेर आल्यावर म्हणाला, माकड या प्रसंगाने उपस्थिताना हास्य मेजवानी दिल्याचा आनंद बबन्याच्या चेहऱ्यावर झळकला.बबन्या लगेच म्हणाला, तू माकड शब्द कसातरी म्हणू शकला पण ’डुक्कर ’हा शब्द अजिबातच म्हणता येतं नाही.वाटल्यास मीत्र करून दे. त्यावर पक्याची आव्हान स्विकारण्याची तयारी होतीच.तो म्हणाला, ’माकड’ शब्द म्हणता येतो म्हणजे ’ डुक्कर ’ म्हणता आलाच पाहिजे.लगेच खात्री करून घेण्यासाठी त्याने उडी मारली.तो पाण्यात गेल्यावर बबन्या पुन्हा ओरडला.तुझा बाप कोण? ठरल्याप्रमाणे पक्या बाहेर आल्यावर म्हणाला, डुक्कर परत हशा पिकला. पकोबा बाहेर आल्यावर बबन्याला हसून म्हणाला, बोल माझ्या प्रिय बांधवा या विनोदावर आम्ही खूप मनमुराद हसलो.पकोबा म्हणाला, मी पाण्यात बुडी मारल्यावर तू काय म्हणाला, माकड या प्रसंगाने उपस्थितांना हास्य मेजवानी दिल्याचा आनंद बबन्याच्या चेहऱ्यावर झळकला.बबन्या लगेच म्हणाला, तू माकड शब्द कसातरी म्हणू शकला पण ’डुक्कर ’हा शब्द अजिबातच म्हणता येतं नाही.वाटल्यास मीत्र करून दे. त्यावर पक्याची आव्हान स्विकारण्याची तयारी होतीच.तो म्हणाला, ’माकड’ शब्द म्हणता येतो म्हणजे ’ डुक्कर ’ म्हणता आलाच पाहिजे.लगेच खात्री करून घेण्यासाठी त्याने उडी मारली.तो पाण्यात गेल्यावर बबन्या पुन्हा ओरडला.तुझा बाप कोण? ठरल्याप्रमाणे पक्या बाहेर आल्यावर म्हणाला, डुक्कर परत हशा पिकला. पकोबा बाहेर आल्यावर बबन्याला हसून म्हणाला, बोल माझ्या प्रिय बांधवा या विनोदावर आम्ही खूप मनमुराद हसलो.पकोबा म्हणाला, मी पाण्यात बुडी मारल्यावर तू काय म्हणाला, माकड या प्रसंगाने उपस्थितांना हास्य मेजवानी दिल्याचा आनंद बबन्याच्या चेहऱ्यावर झळकला.बबन्या लगेच म्हणाला, तू माकड शब्द कसातरी म्हणू शकला पण ’डुक्कर ’हा शब्द अजिबातच म्हणता येतं नाही.वाटल्यास मीत्र करून दे. त्यावर पक्याची आव्हान स्विकारण्याची तयारी होतीच.तो म्हणाला, ’माकड’ शब्द म्हणता येतो म्हणजे ’ डुक्कर ’ म्हणता आलाच पाहिजे.लगेच खात्री करून घेण्यासाठी त्याने उडी मारली.तो पाण्यात गेल्यावर बबन्या पुन्हा ओरडला.तुझा बाप कोण? ठरल्याप्रमाणे पक्या बाहेर आल्यावर म्हणाला, डुक्कर परत हशा पिकला. पकोबा बाहेर आल्यावर बबन्याला हसून म्हणाला, बोल माझ्या प्रिय बांधवा या विनोदावर आम्ही खूप मनमुराद हसलो.पकोबा म्हणाला, मी पाण्यात बुडी मारल्यावर तू काय म्हणाला, माकड या प्रसंगाने उपस्थितांना हास्य मेजवानी दिल्याचा आनंद बबन्याच्या चेहऱ्यावर झळकला.बबन्या लगेच म्हणाला, तू माकड शब्द कसातरी म्हणू शकला पण ’डुक्कर ’हा शब्द अजिबातच म्हणता येतं नाही.वाटल्यास मीत्र करून दे. त्यावर पक्याची आव्हान स्विकारण्याची तयारी होतीच.तो म्हणाला, ’माकड’ शब्द म्हणता येतो म्हणजे ’ डुक्कर ’ म्हणता आलाच पाहिजे.लगेच खात्री करून घेण्यासाठी त्याने उडी मारली.तो पाण्यात गेल्यावर बबन्या पुन्हा ओरडला.तुझा बाप कोण? ठरल्याप्रमाणे पक्या बाहेर आल्यावर म्हणाला, डुक्कर परत हशा पिकला. पकोबा बाहेर आल्यावर बबन्याला हसून म्हणाला, बोल माझ्या प्रिय बांधवा या विनोदावर आम्ही खूप मनमुराद हसलो.पकोबा म्हणाला, मी पाण्यात बुडी मारल्यावर तू काय म्हणाला, माकड या प्रसंगाने उपस्थितांना हास्य मेजवानी दिल्याचा आनंद बबन्याच्या चेहऱ्यावर झळकला.बबन्या लगेच म्हणाला, तू माकड शब्द कसातरी म्हणू शकला पण ’डुक्कर ’हा शब्द अजिबातच म्हणता येतं नाही.वाटल्यास मीत्र करून दे. त्यावर पक्याची आव्हान स्विकारण्याची तयारी होतीच.तो म्हणाला, ’माकड’ शब्द म्हणता येतो म्हणजे ’ डुक्कर ’ म्हणता आलाच पाहिजे.लगेच खात्री करून घेण्यासाठी त्याने उडी मारली.तो पाण्यात गेल्यावर बबन्या पुन्हा ओरडला.तुझा बाप कोण? ठरल्याप्रमाणे पक्या बाहेर आल्यावर म्हणाला, डुक्कर परत हशा पिकला. पकोबा बाहेर आल्यावर बबन्याला हसून म्हणाला, बोल माझ्या प्रिय बांधवा या विनोदावर आम्ही खूप मनमुराद हसलो.पकोबा म्हणाला, मी पाण्यात बुडी मारल्यावर तू काय म्हणाला, माकड या प्रसंगाने उपस्थितांना हास्य मेजवानी दिल्याचा आनंद बबन्याच्या चेहऱ्यावर झळकला.बबन्या लगेच म्हणाला, तू माकड शब्द कसातरी म्हणू शकला पण ’डुक्कर ’हा शब्द अजिबातच म्हणता येतं नाही.वाटल्यास मीत्र करून दे. त्यावर पक्याची आव्हान स्विकारण्याची तयारी होतीच.तो म्हणाला, ’माकड’ शब्द म्हणता येतो म्हणजे ’ डुक्कर ’ म्हणता आलाच पाहिजे.लगेच खात्री करून घेण्यासाठी त्याने उडी मारली.तो पाण्यात गेल्यावर बबन्या पुन्हा ओरडला.तुझा बाप कोण? ठरल्याप्रमाणे पक्या बाहेर आल्यावर म्हणाला, डुक्कर परत हशा पिकला. पकोबा बाहेर आल्यावर बबन्याला हसून म्हणाला, बोल माझ्या प्रिय बांधवा या विनोदावर आम्ही खूप मनमुराद हसलो.पकोबा म्हणाला, मी पाण्यात बुडी मारल्यावर तू काय म्हणाला, माकड या प्रसंगाने उपस्थितांना हास्य मेजवानी दिल्याचा आनंद बबन्याच्या चेहऱ्यावर झळकला.बबन्या लगेच म्हणाला, तू माकड शब्द कसातरी म्हणू शकला पण ’डुक्कर ’हा शब्द अजिबातच म्हणता येतं नाही.वाटल्यास मीत्र करून दे. त्यावर पक्याची आव्हान स्विकारण्याची तयारी होतीच.तो म्हणाला, ’माकड’ शब्द म्हणता येतो म्हणजे ’ डुक्कर ’ म्हणता आलाच पाहिजे.लगेच खात्री करून घेण्यासाठी त्याने उडी मारली.तो पाण्यात गेल्यावर बबन्या पुन्हा ओरडला.तुझा बाप कोण? ठरल्याप्रमाणे पक्या बाहेर आल्यावर म्हणाला, डुक्कर परत हशा पिकला. पकोबा बाहेर आल्यावर बबन्याला हसून म्हणाला, बोल माझ्या प्रिय बांधवा या विनोदावर आम्ही खूप मनमुराद हसलो.पकोबा म्हणाला, मी पाण्यात बुडी मारल्यावर तू काय म्हणाला, माकड या प्रसंगाने उपस्थितांना हास्य मेजवानी दिल्याचा आनंद बबन्याच्या चेहऱ्यावर झळकला.बबन्या लगेच म्हणाला, तू माकड शब्द कसातरी म्हणू शकला पण ’डुक्कर ’हा शब्द अजिबातच म्हणता येतं नाही.वाटल्यास मीत्र करून दे. त्यावर

खान्देश वैभव

प्राचार्य डॉ.अनिल बैसाणे

मो.९८२३३७७६९२

प्राचार्य डॉ.सुभाष पाटील

मो.९४३२२२९८९९९

सुजाण पालक

डॉ.अभिनय दरवडे

मो.७५८८९०४००७

छत्रपती शाहू महाराजांच्या काळात गायकवाड, होळकर, शिंदे सरदारांच्या तलवारी सतत तळपत राहिल्यात. त्यांनी पराक्रमाने आपली प्रभावक्षेत्रे निर्माण केली होती. गुजरात मध्ये दमाजी गायकवाड यांनी आपले सत्ताकेंद्रच स्थापन केले होते. या घराण्यातील मूळ पुरुष नंदाजी याने गाईच्या सुरक्षिततेसाठी कवाड बंद (दरवाजा) व्यवस्था उभी केली होती. तेव्हापासून गाय आणि कवाड म्हणजेच गायकवाड असे नाव प्राप्त झाले. नंदाजीच्या चार मुलांपैकी एक दमाजी होय. दमाजीस आपल्या पराक्रमाचा साथ अभिमान वाटत असे. दमाजी नंतर भाऊ झिंगोर्जीचा मुलगा पिलाजी हा गादीवर आला. त्याने सोनगड येथे किड्दा बांधून मोठे सैन्य उभारले होते. पुढे पिलाजी पुत्र दमाजीराव दुसरे यांनी बडोदा संस्थानाची स्थापना केली. तिसऱ्या पानिपत युद्धानंतर दमाजी बडोदा येथे तर बंधू प्रतापराव हे परागदा अवस्थेत दक्षिणेत आलेत. ते महाराष्ट्रात चांदवड व मालेगावच्या सरहद्दीवरील गिरणारे येथे स्थायिक झालेत. त्यांच्या दोन मुलांपैकी एक जावजी यांचे वंशज ऊसवाड येथे तर दुसऱ्या काळोजीचे वंशज मालेगाव जवळील कवळाणे येथे स्थायिक झालेत. कवळाण्याच्या याच घरात होऊन गेलेल्या भिकाजीने पाटीलकी मिळविली. भिकाजीच्या पाच

उस्वाजीरावांचा बडोदयात सन्मान:-
उखाजीराव हे काशीराव गायकवाड यांचे लहान बंधू व गोपाळरावांचे काका होते. आपण बडोदा येथे जावे, खंडेराव महाराजांची भेट घेऊन नियुक्ती किंवा अर्थसाहाय्य मिळवावे असे त्यांच्या मनात होते. एका लग्न सोहळ्यानिमित्त तशी त्यांना संधीही मिळाली. महाराजांची भेट घेऊन विनंती करीत कवळाणे येथील एखादा मुलगा दत्तक घ्यावा असेही सुचविले होते. या प्रसंगी दमाजी गायकवाड यांनी बंधू प्रतापराव यास वाटणी संदर्भात करून दिलेले ताम्रपटही उखाजीनी दाखविले. तेव्हा उखाजीस मानाचा पोशाख देऊन सन्मानित करण्यात आले होते. अशीच भेट उखाजीनी खंडेराव गायकवाड महाराजांच्या निधनानंतर जमनाबाई राणीसाहेब पण्यास असताना घेतली होती.

अकल्पित प्रसंग:-
उखाजींच्या खंडेराव महाराज आणि जमनाबाई राणी साहेब यांच्या भेटीच्या वेळी काही ठरले नसले तरी सन १८७५ च्या मे मध्ये कवळाणे मध्ये एक अकल्पित प्रसंग घडला. अचानक पोलीस आलेत व त्यांनी काशीराव गायकवाड यांच्या मुलांविषयी विचारपूस केली. या अकल्पित प्रसंगाचे सुरुवातीस सर्वांना आश्चर्य वाटले असले तरी नंतर सर्व काही

बाबांना देण्यात आला होता. या प्रसंगाची आठवण करून देताना स्वतः महाराज म्हणतात की, ' वडिलांनी मला लावून मुजरा केला तेव्हा वाईट तर वाटलेच मात्र अंगावर शहारेही आलेत. आणि तेव्हाच माझ्यावर मोठी जबाबदारी टाकण्यात आली असल्याचे भानही आले. ' यानंतर इंग्रज सरकारच्या वतीने भरविण्यात आलेल्या विशेष दरबारात महाराजांना रत्नजडित पोशाख अर्पण करून तोफांची सलामी देण्यात आली. कवळण्याचा गोपाळ बडोदा नरेश बनून आदर्श राज्यकर्ता म्हणून देशाबरोबरच जगात लौकिक पावतो, हा खानदेशच्या पवित्र मातीचा सन्मानच होता.

महाराजांच्या शिक्षणाची व्यवस्था:-
राज्याभिषेक समारंभानंतर सहा वर्षांच्या शिक्षणाची योजना आखण्यात आली. एफ.एच. एलियट या आयसीएस अधिकाऱ्याची मार्गदर्शक म्हणून नियुक्ती करण्यात आली होती. गुजराती, उर्दू, इंग्रजी, भाषा महाराजांनी अवगत केल्यात. अठराव्या वर्षी नियोजित शिक्षणक्रम पूर्ण झाल्यानंतर राज्यकारभार हाती घेतला. त्यांना राज्यकारभार सल्लागारांची गरज वाटत नव्हती. चिमाणाबाई राणीसाहेबांचे मात्र सर्वतोपरी सहकार्य होतेच. ' जिन घर जिन तक्त ' (घोड्यावरचे खोर्गार हेच आमचे घर आणि सिंहासन) या

मोबाईलचा अतिरेक : लहान मुलांवर होणारे परिणाम

आजच्या डिजिटल युगात मोबाईल हा केवळ संपर्काचे साधन राहिला नसून तो करमणुकीचा आणि वेळ घालवण्याचा प्रभावी पर्याय बनला आहे. विशेषतः लहान मुलांमध्ये मोबाईलचे आकर्षण इतके वाढले आहे की, तो हातात दिल्याशिवाय जेवणही न करण्याची परिस्थिती निर्माण झाली आहे. हा अतिरेक भविष्यात गंभीर परिणाम घडवू शकतो.

मोबाईलशिवाय जेवण न करणे - चित्तेची बाब

पूर्वी मुलांना जेवताना गोष्टी सांगण्याची किंवा गाणी म्हणण्याची प्रथा होती. मात्र, आता पालक सोयीसाठी मुलांना मोबाईल देतात आणि मुलं स्क्रीनकडे एकटक बघत असताना त्यांना अन्न भरवले जाते. त्यामुळे मुलांचे लक्ष जेवणाकडे न जाता फक्त मोबाईलच्या स्क्रीनवर असते. याचे दुष्परिणाम पुढीलप्रमाणे आहेत -

१. अन्नाची योग्य चव आणि पचनशक्ती कमी होते - मोबाईल पाहत असताना मुलं चावून जेवत नाहीत, लाळोत्पादन हे अन्नाचा रंग, गंध, स्पर्श आणि अनुभूतीतून होत असते! पण या सगळ्यांना बगल देऊन मूल जेव्हा मोबाईल पाहत असते तेव्हा ही क्रिया पूर्ण होत नाही. त्यामुळे अन्न नीट न पचता अपचन, बद्धकोष्ठता यासारख्या समस्या उद्भवू शकतात.

२. अन्नासोबत स्क्रीनची सवय लागते - मुलांना जेवताना मोबाईल लागतोच, ही सवय पक्की झाल्यास त्यांना मोबाईलशिवाय जेवणच जात नाही.

३. मेंदूवर परिणाम होतो - स्क्रीनवरच्या चमकदार रंग आणि वेगवान हालचालींमुळे मुलांच्या मेंदूवर ताण येतो, त्यामुळे त्यांची एकाग्रता कमी होऊ शकते.

४. मूल संवाद साधायला शिकत नाही - मोबाईल पाहण्यात दंग असल्याने मूल आजूबाजूच्या लोकांशी संवाद साधत नाही. परिणामी, त्याच्या सामाजिक कौशल्यांवर परिणाम होतो.

५. डोळ्यांचे आणि मानसिक आरोग्य धोक्यात - सतत स्क्रीनकडे बघणे डोळ्यांसाठी हानिकारक आहे. यामुळे दृष्टी कमजोर होण्याची शक्यता वाढते. शिवाय, मुलांमध्ये चिडचिडपणा आणि तणावही वाढतो.

६. सतत मोबाईल पाहिल्याने मूल अफहिक चिडचिडे आणि आक्रमक बनू शकते!

या समस्येवर उपाय काय?

मोबाईलशिवाय जेवण करण्याची सवय लावा - सुरुवातीला कठीण वाटेल, पण सातत्याने प्रयत्न केल्यास ही सवय बदली जाऊ शकते.

जेवताना गोष्टी सांगा किंवा गप्पा मारा - मुलांशी संवाद साधल्याने त्यांना मोबाईलशिवाय जेवायला आवडू लागेल.

अगत पंगत करीत सर्वांसोबत जेवायला बसायची सवय लावा!

आहाराचा आनंद घ्यायला शिकवा - वेगवेगळ्या प्रकारचे पदार्थ आकर्षक पद्धतीने सादर करा, स्पर्श आणि अनुभूतीतून होत असते! पण या सगळ्यांना बगल देऊन मूल जेव्हा मोबाईल पाहत असते तेव्हा ही क्रिया पूर्ण होत नाही. त्यामुळे अन्न नीट न पचता अपचन, बद्धकोष्ठता यासारख्या समस्या उद्भवू शकतात.

२. अन्नासोबत स्क्रीनची सवय लागते - मुलांना जेवताना मोबाईल लागतोच, ही सवय पक्की झाल्यास त्यांना मोबाईलशिवाय जेवणच जात नाही.

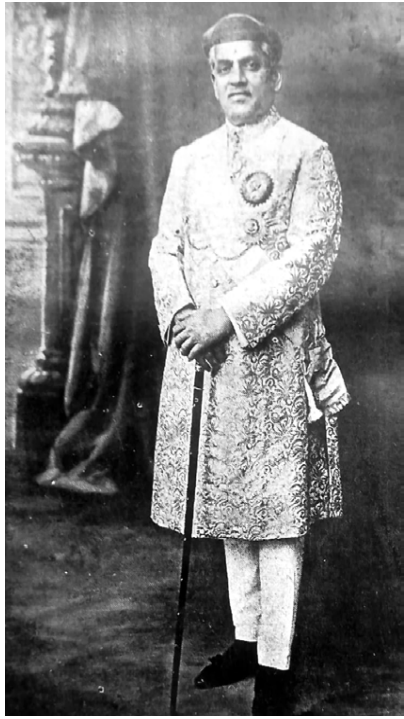
३. मेंदूवर परिणाम होतो - स्क्रीनवरच्या चमकदार रंग आणि वेगवान हालचालींमुळे मुलांच्या मेंदूवर ताण येतो, त्यामुळे त्यांची एकाग्रता कमी होऊ शकते.

४. मूल संवाद साधायला शिकत नाही - मोबाईल पाहण्यात दंग असल्याने मूल आजूबाजूच्या लोकांशी संवाद साधत नाही. परिणामी, त्याच्या सामाजिक कौशल्यांवर परिणाम होतो.

युगद्रष्टे श्रीमंत सयाजीराव महाराज गायकवाड

मुलापका एक असलेल्या काशीराव यांचा मुलगा गोपाळ होय. ह्याच गोपाळरावांना बडोदयाच्या खंडेराव महाराज गायकवाड यांच्या राणीसाहेब जमनाबाई यांनी दत्तक घेतले. तेच पुढे श्रीमंत सयाजीराव महाराज गायकवाड तिसरे होत.

सयाजीराव महाराजांचे बालपण:-
मालेगाव पासून मनमाडकडे जाताना घाट रस्त्याच्या अलीकडेच उजव्या अंगाला कवळाणे हे गाव आहे. येथे काशीराव आणि उमाबाई यांच्या पोटी ११ मार्च १८६३ रोजी गोपाळरावांचा जन्म झाला. कवळाणे असलेल्या मालेगावचा हा परिसर खानदेशाचा भाग होता. या गावात गायकवाडांची तशी सात/आठ घरे होती. पण हा भाग साधारण शेतीचा आणि कमी पर्जन्यमानाचा होता. काशीराव आणि उमाबाई यांना भिमाबाई, आनंदराव, चिमाबाई, गोपाळराव, ठमाबाई, संपतराव, तुळसाबाई अशी तीन मुले व चार मुली मिळून सात अपत्य होती. काशीराव हे आपल्या मुलांना बैलगाडीनेच मालेगाव येथील बाजार, चंदनपुरी येथील यात्रा करिता नेत. यातच गोपाळ आणि भावा-बहिणींनाफारचमौजवाटतअसे. बाजारातील आणि यात्रेतील जिलेबी सारखे पदार्थ या भावंडांचे आवडते होते. गायकवाडांकडे पाटीलकी असल्यामुळे शेती, वाडा, मोकळे अंगण, दुध-दुग्धी जनावरे अशा आनंदमयी वातावरणात या भावंडांची दिनचर्या पार पडत असे. गावात शाळा असली तरी गोपाळरावांना शाळेत दाखल केलेले नव्हते. म्हणूनच साधी अक्षर ओळख हा त्यांना नव्हती. शेती, गाई-गुरे या कामातच ते मग्न राहत असत. बैलगाडीचाच सात ते आठ दिवसांचा प्रवास करून वेरूळ येथील लेण्या पाहण्याचा आनंद गोपाळरावांचा गगनात मावेनासा होता. कवळाण्या जवळच मालेगावच्या राजे बहादूर यांच्या कुरणात गोपाळ आपल्या भिळू सवंगड्यांसोबत गुरे चारण्याकरिता जात. सोबत आईने दिलेली शिंदोरी म्हणजे बाजूरीच्या भाकराच्या आणि गुळाचा काला. वरून टाकलेले तूप आणि चटणी यावर ओढयाकाठी मिठांसोबत ताव मारीत. खळखळणाऱ्या ओढयातच झरा कोरून निर्मळ पाणी ओंजळीने प्यायचे. अशी गोपाळरावांची आनंद लुटणारी दिनचर्या बनली होती.

जुन्या राजवाड्यासमोरील प्रशस्त हॉलमध्ये कार्यक्रमाचे नियोजन करण्यात आले होते. त्यातच खानदेशी आमंत्रित पाहुण्यांच्या मुक्कामाची सोय करण्यात आली होती. २७ मे १८७५ रोजी समारंभपूर्वक जमनाबाई साहेबानी खानदेश मधील कवळाणे येथील काशीराव गायकवाड यांच्या बारा वर्षे वयाच्या गोपाळरावास दत्तक घेतले. त्यांचेच नाव सयाजीराव असे ठेवण्यात आले. नंतर सर्व लवाजम्यासह श्रीमंत सयाजीराव महाराज गायकवाड यांच्यासह जमनाबाई साहेब राजवाड्यातील दरबार हॉलमध्ये आल्यात. उपाध्यांनी सप्त नद्यांच्या पवित्र जलतीथने राजांवर मंत्रघोषात अभिषेक केलेत. रत्नजडित राममुकुट त्यांच्या मस्तकी चढविण्यात आला. एका बाजूला आसंष्ट तर दुसऱ्या बाजूला अधिकारी, सदावर यांच्यामध्ये पूर्वाभिमुखी महाराज उभे राहिले. सर्वांना आदराने अभिवादन करून महाराजांनी सिंहासन ग्रहण केले. तोफांच्या सलामी देत उपस्थितांनी महाराजांना मुजरे केले. मुजरा करणाऱ्यांमध्ये पहिला मान हा वडील काशीराव

राज्याच्या आणि घराण्याच्या बोधवाक्यास मूलगामी अर्थ प्राप्त करून दिला.

सामाजिक कार्य:-
आरोग्य व्यवस्था उभारून उपाययोजना केल्यात. सार्वजनिक उद्याने, हस्तव्यवसाय-शेती-कायदा याविषयीचे शिक्षण देणाऱ्या संस्था काढल्यात, लोकांना दुष्काळी कामे काढून रोजगार उपलब्ध करून दिला. लक्ष्मी विलास राजवाडयाचे बांधकाम तर केलेच मात्र त्याच बरोबर आजल्याचे धरण बांधून सर्वत्र नळ योजनेद्वारे स्वच्छ पाण्याचा पुरवठा केला. सांडपाण्याची व्यवस्था करून स्वच्छतेला महत्त्व दिले.

पडदा पद्धत, बालविवाह, कन्या विक्रय अशा सामाजिक क्षेत्रातील पद्धती बंद करून मिश्र विवाह व विधवा विवाह पद्धतींना प्रोत्साहन दिले. स्त्रियांना वारसा हक्क मिळवून दिला. घटस्फोटासंबंधीचा कायदा करणारे पहिले राज्य हे बडोदा होते. अस्पृश्यता निवारणाबरोबरच अस्पृश्यांकरिता १८ शाळा काढल्यात. स्त्रियांनी पडदा पद्धती सारख्या सामाजिक प्रथा परंपरांमधून बाहेर पडून विकास साधवा असा महाराजांचा आग्रह होता.

शैक्षणिक कार्य:-
सक्तीच्या प्राथमिक शिक्षणाची योजना सुरू केली. आपल्या देशात सक्तीचे शिक्षण लागू करणारे बडोदा हे पहिले राज्य होते. ' कला भुवन ' या संस्थेची स्थापना करून कला व औद्योगिक शिक्षणाला प्रोत्साहन दिले. ' प्राच्यविद्यामंदिर ' संस्थेची उभारणी करून प्राचीन संस्कृत ग्रंथांचे संशोधन व प्रकाशनास चालना दिली. गावोगावी वाचनालय सुरू केलीत. ' इंग्लंड व अमेरिका सारख्या देशातील शिक्षण पद्धती व ग्रंथालय पाहून भारावलेल्या महाराजांनी बॉर्डन या तज्ञाची नियुक्ती केली. त्यांच्या मार्गदर्शनाखाली राज्यभर ग्रंथालयांचे जाळे विणण्यात आले. म्हणूनच महाराजांचा भारतीय ग्रंथशास्त्राचे जनक म्हणून गौरव केला जातो.

स्वतंत्र भारत राष्ट्रचे प्रणेते:-
आपल्या ६४ वर्षांच्या प्रदीर्घ राज्यकारभारातून मोठे आदर्श उभे केलेत. सुधारकी बाणा असलेल्या राष्ट्रीय नेत्यांचे ते आश्रयदाते बनले होते. डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर म्हणतात की ' महाराजांचे सुधारणा विषयीचे कायदे युरोप व अमेरिका पेक्षाही पुढारलेले आहेत. प्रिन्स आगाखान यांच्या ब्रिटिश गेल्यावर या देशाचे काय होईल ? या प्रश्नावर बोलताना महाराज म्हणाले होते की, ' एकछत्री हिंदूस्थान होण्यासाठी कुत्र्यांच्या छत्रीप्रमाणे असलेली वेगवेगळी संस्थाने विसर्जित करून एक संघ राष्ट्र करणे हा एक पर्याय आहे. आणि यात आमचे बडोदे पहिले असेल ! अशा एकसंध भारत राष्ट्राचे स्वप्न महाराज पहात होते.

११ मार्च जयंती दिनांनिमित्त युगद्रष्टया श्रीमंत सयाजीराव महाराज गायकवाड यांना विनम्र अभिवादन ।

नेष

वृषभ

मिथुन

कर्क

सिंह

कन्या

तूला

वृश्चिक

धनु

मकर

कुंभ

मीन

राशी भविष्य

सुमेध रानडे, पुणे

मो.९५६९०९३४४०

९ मार्च ते १५ मार्च

नेष

वृषभ

मिथुन

कर्क

सिंह

कन्या

तूळ

वृश्चिक

धनू

मकर

कुंभ

मीन

► टॅरो कार्डनुसार हा आठवडा

वृषभ, कर्क, धनू, कुंभ, मीन

यांना चांगल्या वाटचालीचा,

मेष, मिथुन, सिंह, वृश्चिक,

मकर यांना संयमाची परीक्षा

पाहणारा आणि कन्या, तूळ

यांना मात्र प्रयत्नांचा कस

लावणारा!

पण तुम्हाला हवा तसा प्रतिसाद मिळणार नाही. तरीही तुम्ही संपन्न आणि आनंदी रहाल. तुमच्या कुठल्यातरी भौतिक, आर्थिक ध्येयाच्या दिशेने चांगली वाटचाल कराल. काम परिपूर्णतेकडे जाईल. या आठवड्यात तुम्हाला बाकी कसलाही विचार न करता पूर्ण लक्ष तुमच्या कामाच्या किंवा व्यवसायाच्या ठिकाणी ठेवायचे आहे. वैयक्तिक गोष्टींत अडकू नका. चुका दुरुस्त करून, सुधारणा करा. स्वावलंबी व्हा.

वृश्चिक: हा सप्ताह तुमच्यासाठी मिश्र स्वरूपाचा असणार आहे. तुमच्या ध्येयापर्यंत पोचाल पण तरीसुद्धा समाधान वाटणार नाही. आणखी पुढे काहीतरी करायला हवं अशी भावना येईल. भौतिक सुखसोयींपासून एक प्रकारची विरक्ती येऊ शकते. कामामध्ये विलंब होऊ शकतो. एखादं अवघड ध्येय साध्य करण्याच्या दिशेने पाऊल टाकाल! या आठवड्यात खरंच तुम्हाला नक्की काय हवं आहे, याचा नीट विचार करा आणि त्याप्रमाणे पुढे चाला. उथळ गोष्टींमध्ये अडकून राहू नका. भावांमध्ये, भूतकाळात किंवा नैराश्यात अडकून राहू नका. उपासना किंवा मेंडिटेशन करा, एकांतात वेळ घालवा.

धनू: हा सप्ताह तुमच्यासाठी, तुम्ही आहात त्या मार्गावर पुढे नेणारा असणार आहे. बुध्दीपेक्षा भावनांचा पगडा राहील. मध्यम गतीने कामे पुढे सरकतील. लोकांचे सहकार्य लाभेल. उत्तम नातेसंबंध जोडले जातील. तुम्हाला आतून प्रसन्न वाटेल, दुसऱ्यांना तुम्ही आनंद देऊ शकाल. एखादा छंद किंवा कला यातून तुम्हाला समाधान मिळेल. या आठवड्यात इतरांना तुमच्या बरोबर घेऊन चाला.

तुम्हाला कुतीशील होण्याची गरज आहे. तुमच्यातील चांगुलपणाने लोकांचे मन जिंका. पण कोणाच्या कुठल्याही आमिषाला भुलू नका. चंद्राचे दर्शन नक्की घ्या आणि उपासना करा!

मकर: हा सप्ताह तुमच्यासाठी कष्ट करण्याचा आहे. कुठलीतरी आवडीची घटना घडायला किंवा केलेल्या प्रयत्नांना यश मिळायला वेळ लागेल. वाट पहावी लागेल. संयम आणि धैर्याचा कस लागेल. काहीतरी कमतरता जाणवेल. थांबून रहावं लागेल, इतरांवर अवलंबून राहावं लागेल. या आठवड्यात तुम्ही शांतपणे परिस्थितीचा सामना करण्याची गरज आहे. तडकाफडकी कोणतेही निर्णय घेऊ नका. खूप कष्ट करा. फळ मिळेल हे निश्चित पण विलंब होईल. आर्थिक गुंतवणूक खात्रीशीर ठिकाणी करू शकता.

कुंभ: हा सप्ताह तुमच्यासाठी महत्त्वाचे बदल घेऊन येत आहे. जर आता तुम्ही निराश असाल तर या आठवड्यात ही परिस्थिती नक्कीच सुधारणार आहे. तुमच्या हाताबाहेर असलेल्या गोष्टी किंवा माणसं अनुकूल होतील. काही गोष्टींना गती मिळेल, योग्य दिशा मिळेल. अडकलेले काम सुटेल. निषाबाची चांगली साथ मिळेल. या आठवड्यात तुम्ही प्रामाणिक कष्ट करण्याची गरज आहे. आता तुम्ही आनंद उपभोगत असाल तर हीच वेळ आहे दुसऱ्याला मदत करण्याची. निसर्गचक्र लक्षात ठेवा. तुम्ही चांगल्या परिस्थितीत असाल तर त्याचा अभिमान न ठेवता सत्कर्म करा आणि कोणाला दुखवू नका.

मीन: हा सप्ताह तुमच्यासाठी उत्साहाचा आणि आनंदाचा आहे. काहीतरी नवीन शिकायला मिळेल. अडकलेल्या गोष्टी काही प्रमाणात पुढे सरकतील. दुरावलेली नाती जवळ येतील. एखादी आनंदाची बातमी येऊ शकते. तुम्हाला समाधान लाभेल. लहान मुलांमध्ये मन रमेल. या आठवड्यात तुम्हाला मुंगी होऊन साखर खाण्याची गरज आहे. सगळ्यांना मदत करा, दुसऱ्याचे एखादे काम स्वतःहून करा! चित्ते प्रसन्ने भुवनें प्रसन्ने या प्रमाणे मन आनंदी ठेवलांत तर घर आनंदी राहील हे लक्षात ठेवून वागा.

फाल्गुन वद्य ३० शके १६१० रोजी छत्रपती संभाजी राजे यांचा वडूज येथे औरंगजेबाने अत्यंत निर्घृण व अमानुषपणे वध केला आणि हिंदवी स्वराज्य उभारणी व स्वराज्यरक्षण कार्यातील एक सोनेरी पर्व संपले. या घटनेने स्वराज्यातील प्रत्येक मराठी माणूस पेटून उठला. काही मराठे सरदारांनी राजे संभाजी यांच्या अटकेनंतर त्यांची सुटका करण्याचा प्रयत्न केला; परंतु त्यात त्यांना यश आले नाही.

खरं तर संभाजी महाराज यांचे जीवन अनेक घटना आणि रोमहर्षक युद्ध प्रसंगांनी, चांगल्या – वाईट प्रसंगांनी व्यापलेले. त्यांचा बालपणाचा काळ वडील शिवाजी राजेभोसले यांच्या स्वराज्य स्थापनेच्या कार्याने अनेक शत्रू सैन्याशी युद्धामुळे धामधुमीत गेला. स्वराज्य

मृत्यू आणि हालअपेष्टांना भिऊन हा शिवाजीचा सुपुत्र जीवाची पर्वा करणार नाही : धर्मवीर संभाजी महाराज

स्थापन करतांना त्यांना परक्या शत्रूंपेक्षा स्वकीय / घरभेदी शत्रूंचा जास्त त्रास झाला. अनेक मराठे सरदार जहागिरी व वतनांच्या हक्कामुळे नाराज होते. त्यांच्या अंतर्गत कुरघोड्या चालूच होत्या. छत्रपती शिवाजी राजेच्या मृत्यूनंतर ह्याच अंतर्गत दुहीमुळे राजे संभाजी राजेचा बळी गेला. छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या काळात दबक्या पाऊलांनी संभाजी राजेंना विरोध करणारे अनेक सरदार आता उघडपणे विरोध करू लागले.

अशा धामधुमीच्या काळातच संभाजी राजे यांनी आदिलशाही, कुतुबशाही, पोर्तुगीज, मुघल यांचा स्वराज्याला घेराव असताना विशालगड जिंकून घेऊन राज्यकारभाराची सूत्रे हाती घेतली. कोकण मोहीम आखून आदिलशाही प्रदेश जिंकून घेतले. पुंरंदर किल्ला मुघलांकडून जिंकला. बेळगांव, खानदेश, कर्नाटक मोहीम आखून आदिलशाही व मुघलांचा पराभव केला. विजापूर, तंजावर मोहिमा फत्ते केल्या. १८० युद्ध केलेले आणि ते जिंकून अजिंक्य असलेला हा अजिंक्य योद्धा स्वकियांच्या फंदफिरीमुळे मुघल बादशहा औरंगजेबाच्या सैन्याच्या हाती सापडून त्याचा अत्यंत निर्घृण असा वध केला गेला. मोरे, फर्जंद, शिर्के, निराजी इ. यासारख्या घरभेदी घराण्यातील सरदारांना संभाजी राजेंनी आपल्या कारकीर्दीत भयंकर शिक्षा केल्या असल्याने त्यांचे पुढील वंशज राजेंच्या विरोधात होते.

कोकण मोहीम फत्ते करून संभाजी राजे रायगडाकडे खाना होण्यापूर्वी स्थानिक सरदारांना काही सूचना करणे आणि काही

मुकर्ंरबखानाने संगमेश्वर सोडण्यापूर्वी संभाजी राजे ज्या वाड्यात सापडले तो वाडा जाळला, गावातील देवळे फोडून देव बाटवले . बादशहाच्या हुकुमाप्रमाणे राजे संभाजीस चित्रविचित्र / विटुषकी पोशाख घालून, दोन्ही हात आणि मान लाकडी जोखडात करकचून अडकवून उंटावरून मिरवीत बादशासमोर आणले. त्यापूर्वी औरंगजेब बादशहाने संभाजी राजे यांचा निकाल कसा लावावा यासंबंधी मुझा मौलवी तसेच दरबारातील लोकांशी

सल्लामसलत केली. त्यानुसार , 'स्वराज्यातील किल्ले, धन व सत्ता बादशहाच्या स्वाधीन करून मुसलमान धर्म स्वीकारून बादशहाची सेवा कराल तर जीवदान मिळेल.' औरंगजेबाच्या या प्रस्तावावर हिंदू धर्माभिमानी संभाजी राजेंनी गर्जना करत उत्तर दिले, की ' मृत्यू किंवा हालअपेष्टांना घाबरून हा शिवाजीचा पुत्र जीवाची पर्वा करणार नाही... प्राणाची भीक मागणार नाही. याउलट बादशहा मला आपली मुलगी देऊन जावई करून घेत असेल तर मी विचार करील.' संभाजी राजे यांना माहिती होते की कट्टर धर्मांध असलेला बादशहा या गोष्टीस कधीच तयार होणार नाही. शेवटी त्याचा परिणाम अपेक्षेप्रमाणेच झाला.

सूडाने पटलेल्या धर्मांध औरंगजेबाने कवी कलश व संभाजी राजेंना पुढे ४० दिवस अत्यंत भयंकर असे हालहाल करून निर्घृणपणे ठार केले. सामान्य माणसाला ऐकतानाही भयंकर वेदना होतील किंवा ऐकवणार / बघवणार नाही अशा वेदना देऊन त्यांचा अंत करण्यात आला. इतक्या भयंकर यातनांनंतरही छत्रपती संभाजी राजे यांनी आपली मातृभूमि आणि आपल्या धर्माप्रति असलेली निष्ठा सोडली नाही. संभाजी राजेंनी मुसलमान धर्म स्विकारण्यास

नकार देताच त्याच रात्री त्यांचे अत्यंत तीक्ष्ण लोखंडी सळ्यांनी डोळे काढण्यात आले. कवी कलशची जीभ कापण्यात आली. त्यानंतर दोघांचेही एक एक अवयव तलवारीने तोडून ते मांस कुऱ्यांना खाण्यास देऊन शेवटी ११ मार्च १६८९ या दिवशी दोघांचा शिरच्छेद करण्यात आला. उभयतांनी शरीरे पेंढा भरून कित्येक दिवस निरमिराळ्या गावातून वाघे वाजवीत मिरवण्यात आली व नंतर ती फेकून देण्यात आली. पुढे ती मराठ्यांनी तुळापूर येथे आणून त्यावर भीमा – इंद्रायणीच्या संगमावर अंत्यविधी करण्यात आले.

असामान्य व्यक्तिमत्व, अचट धैर्य, अजोड पराक्रमी, प्रयत्नांची पराकाष्ठा, विलक्षण राष्ट्र व धर्माभिमानी, अर्थ – धर्म – समाज व राजकारणी, कुशल संघटक अनेक भाषाप्रभू, संस्कृतपंडित असलेल्या लढवय्या योद्ध्याने अंतसमयी अवहेलना, वेदना, दुःख, अत्याचार यांना भीक न घालता राष्ट्र आणि धर्माच्या अभिमानार्थ स्वतःचे आत्माबलिदान देऊन समस्त भारतवर्षास देव, देश आणि धर्माची अस्मिता जपण्यासाठी सर्वस्वाचा त्याग करण्याचा संदेश दिला. राष्ट्र व धर्मासाठी स्वतःचे प्राणचे बलिदान देऊन छत्रपती संभाजी राजे 'धर्मवीर संभाजी राजे' बनले व इतिहासात अमर झाले. राष्ट्रसाठी सर्वस्वाचा त्याग करण्याचा संदेश छत्रपती धर्मवीर संभाजी राजे यांच्या बलिदानातून विद्यार्थ्यांनी घ्यावा व देव, देश आणि धर्मासाठी निः स्वह्णणे कार्य करावे व देशाचे आदर्श नागरिक बनावे हीच अपेक्षा !

‘त्या’ लिहिलेल्या सहा ओळी

(**पान ३ वरून**) नाही कां ? आणि काय ग! तुझ्या आईला सुद्धा वेळ नाही का तुझे केस विंचायल्ला ? चल हो वर्माच्या बाहेर! घरी जा. केस नीटनेटके करून ये. ती मुकाट्याने वर्गाच्या बाहेर गेली. वर्गातील काही विद्यार्थ्यांना दया आली. तर काही तिच्यावर हसले सुद्धा.

त्या बाईंना हे कुठे ठाऊक, की तिला घरी जायला एक तास लागतो. तिचा चेहरा रडवेला झाला. काय करावे तिला सुचेना. ती तशीच थरथरत बाहेर उभी...तास संपला. पुढच्या तासाची घंटा वाजली. तिच्या वर्ग शिक्षिका समोरून येताना तिला दिसल्या. 'जया, इथे एकटीच बाहेर उभी ? बाईंनी शिक्षा केली का ? आणि कशासाठी?' त्यांना माहीत होते की, ही पोर दंगा करण्यात ली नाही. अभ्यासही वेळेत करणारी. मग हिला शिक्षा कशाबद्दल झाली असेल ? जया घाबरतच म्हणाली, बाई सरच्या कामामुळे मी केस घाईने तसेच बांधून आले. बाईं घरी जा म्हणतात .बाई, काय करू मी ? तिच्या बाईंनी त्यावर उपाय शोधला. एका मुलीला वर्गातून बाहेर यायला सांगितले. शाळेच्या एका कोपऱ्यात शाळेच्या चौकीदारा ची खोली होती. तेथे तो कुटुंबासह राहत असे. त्या ठिकाणी दोघींनाही जायला सांगून केस विंचरून यायला सांगितले जयाचे हे वर्ष ह्या शाळेत चाचरत घाबरतच गेले. तिला न्युनगंडाने संपूर्ण घेरले होते. मैत्रिणींशी बोलताना, खेळताना तिला खूप त्रास बसला. तरीही ती नेटाने आपला अभ्यास पूर्ण करायची. तिच्या बालमनाला सावरायला कुणाचाही आधार नव्हता. सरच्या वातावरणात तर ती असून नसल्यासारखी... घरातली सगळी मंडळी एकीकडे, जया एकीकडे. तिने फक्त घरातील कामे करायची. तिला तर घरच्यांनी गृहीतच धरलेले ... आज वर्ग सातच्या वर्गात, शिपायाने सूचना वही आणली. सर्व विद्यार्थ्यांचे लक्ष त्या सूचना वही कडे केंद्रित झाले. वर्ग शिक्षकेने सूचना वर्गात वाचून दाखविली. ज्या विद्यार्थ्यांना कबड्डी खेळत भाग घ्यायचा असेल, त्यांनी आपली नावे लवकरात लवकर आपल्या वर्ग शिक्षकाकडे द्यावीत. सर्व विद्यार्थी आपसात कुजबुजायला लागले. कुणी हात वर केले. कुणी नाही. बाईंनी वर्गात नजर फिरविली. जयाची द्विधा मनस्थिती तिच्या चेहऱ्यावर स्पष्ट जाणवत होती. जया! घे की भाग खेळात. शिक्षक शिकवतात कसे खेळायचे ते. वसंत ऋतु आला म्हणजे, झाडांना नवी पालवी फुटते. फळा फुलांना बहर येतो. त्याप्रमाणे जया चे मन मोहरले. तिने तात्काळ सहमती दर्शविली. परंतु तिचं मन क्षणात मागे फिरले. घरी जायला उशीर झाला तर... आई-बाबा रगावतील.काय करावे ? बाईंनी तिचे नाव कबड्डी खेळात नोंदविले. तास संपल्यावर तिने बाईंना विचारले, बाई! उशीर होईल का मला घरी जायला ? बाईंनी म्हटले, बघ पुढे... आधी खेळायला सुरुवात तर कर! शेवटच्या तासाला सर्व मुल मुली पटांगणात गोळा झाली. खेळ शिकविणारे शिक्षक पटांगणावर आले. चला मुलांनो! पटांगणावर एक फेरी मारा. शिक्षकांनी आदेश दिला. त्यांना शरीरयष्टी ने काटक असणाऱ्या मुली निवडल्याच्या होत्या.

घरची सगळी कष्टाची कामे करणारी, दूरच्या विहिरीवरून पाणी शेंदून आणणारी, घराचं सडा सारवण, अखंड घर स्वच्छ करणारी 'ती'. तिचे शरीर काटक आणि चपळ होतं .प्रत्येक गोष्ट मनापासून करण्याची आवड. कोणतेही इतरच विचार मनात न आणता एकाच विचाराने झपाटून गेल्या सारखी कामे करणारी. जया! इकडे ये .सरांनी तिचे नाव घेतले. तिला खेळात सामील करून घेतले. तिला खूपच आनंद झाला. ती शाळेत घडलेल्या, कोणत्याच गोष्टी घरी सांगत नसे. तिचे भावंडं तर कायमच तिच्या विरुद्ध असायचे. जणू काही तिला कुठल्याच गोष्टी कळत नाही. तिच्या आईला वाटायचे, किती सालस आहे माझी मुलगी, कुणाच्या अध्यात ना मध्यात.घरची कामे उरकून मुकाट्याने अभ्यास करते. त्यामुळे ती तिच्याबद्दल निर्धास्त असे. खेळाच्या तासाला दररोज शिक्षक कबड्डीचा सराव घेऊ लागले.काटक , चपळ अशा जयाने मनापासून खेळण्यास सुरुवात केली. कबड्डी खेळाचे बारकावे, कौशल्य अल्पावधीतच आत्मसात केले. आज आनंद शालेय कबड्डीचा सामना

266

►संगिता संजय वेताळ पुणे, मो.७३4००९६७६७

संगिता, आठ मार्च जवळ आलाय ..यावर्षी तुझी काही कारण चालणार नाहीत.. आपण रंलीला जाणार आहोत.. यावर्षी मात्र तुझं काही ऐकणार नाही ..आपण ग्रुप वर टाकूयात..सगळ्याजणी रंलीला जाणार आहोत..खूप मज्जा येते.

वेगवेगळ्या गाड्या घेऊन सगळ्या बायका यामधे उतरतात आणि त्यामध्ये .. नो वयाची अट..

मस्त ड्रेस थीम करायची आपला साज शृंगार करायचा..आणि सहभागी व्हायचं..

यावर्षी मी अभिची बुलेट चालवणार आहे..

अग ..थांब थांब ..थोडा श्वास घे म्हणता म्हणता तिने फोनही ठेवला..

वाऱ्यासारखी जशी समोर येते तशी जातेही..

नेहमीच आपल्या डेकन कीनशी स्पर्धा चालू असते ..

कांचन ..चावाप्रमाणे सोनेरी कल्पनांचे पंख लावून सत्यात उतरवणारी ..

आपल्या वडिलांचे लहानपणीच छत्र हरवल्याने स्वतःच्या मामांनाच तिने वडिलकीचे हक्क देऊन टाकले.. मामांच्या मुली आणि कांचन एकत्र वाढल्या..सगळ्यांच बहिणींचे एकमेकांवर जिवपााड प्रेम..

लग्नानंतरही त्यांचे हे प्रेम वाढतही गेले.. लग्नानंतर स्वतःच्या पायावर उभी राहताना ..आपल्या दोन मुलांना सांभाळताना.

तिने तिच्या स्वप्नांना कधी थांबवलं नाही..

काही दिवसातच घरातच तिचा पार्लर सारखा व्यवसाय वृद्धिंगत झाला.

आपल्या उत्साही स्वभावामुळे व्यवसायात तिने ग्राहक मैत्रिणींनाही आपलेंसे केले..

कलेची उपासकच ती!

रोमा रोमात भिनलेली..

लहानपणी इवल्याश्या हातावर तासमतास मन लावून मेंदी काढणारी कांचन..

आपल्या या छोट्याशा व्यवसायात भरारी घेत राहिली..

स्त्री सौंदर्य ही विधात्याने दिलेली देणगी आहे.. तिला सौंदर्याला चार चांद लावणारी कांचन..आता एक कर्तृत्ववान स्त्री म्हणून ओळखली जाऊ लागली..

देवाने आपल्याला एकच जन्म दिलाय तो आपल्या मर्जी नुसार जगायला हवा.त्यासाठी मेहनत ही आलीच..संसार सांभाळून.

आपल्या आवडी निवडी जणजे.. स्वतः ला वेळ देणं..इतरांना भरभरून आनंद देणं.. ही मोठी कला तिच्यामध्ये आहे..

गेले कितेक वर्ष ती महिलादिनाच्या निमित्ताने वेग वेगळ्या गाड्या शिखून घेते आणि रॅली मध्ये सहभागी होते..

आजपर्यंत तिने.. ड्युक स्पोर्ट्स कार .. रॉयल एनफिल्ड .. पॅशन प्रो बाईक.. अवेंजर्स..

यासारखी अनेक जड वाहन ती शिकली..

फक्त गाडीच शिकली नाही तर वेगवेगळे ड्रेस परिधान करून पुण्यातल्या रस्त्यांवर बेधडक ती गाडी चालवताना दिसते..एखादी गोष्ट मनात आली की ती पूर्णत्वास नेत असते...

मनमौजीच ती!

आपल्याच हक्काना आणि हड्डाना दाद देणारी..

कधी फेटा घालून तर कधी नथ घालून.. कधी वेस्टर्न ड्रेस परिधान करून तर कधी मराठ मोळा साज लेऊन ही सौंदर्यवंत

जगात जिथे आवड आणि व्यावहारिकता यांची सांगड घालता येते तेथे काहीही अशक्य नाही,हे गृहिणीपासून यशस्वी कलाशिक्षिका बनलेल्या सुनंदा पवार(अमृतसागर) यांनी सिद्ध केले आहे. आणि त्यांची ही कथा त्यांच्या कला आणि निर्धाराच्या परिवर्तनशील शक्तीचे प्रतीक आहे. सुनंदा पवार यांची यात्रा शिंदखेडा तालुक्यातील शेवोडे सारख्या अत्यंत छोट्या गावात सुरू झाली.

त्यांच्या विवाहानंतर घरगुती जबाबदा-या सांभाळून, दैनंदिन कामकाजाच्या दरम्यान, पती कलाशिक्षक असल्यामुळे त्यांच्या कलेच्या प्रती आदर आणि काहीतर करून दाखवण्याची जिद्द याचा समतोल साधून कलशिक्षिका आपल्यासाठी वाटचाल सुरू केली.आधी फक्त १२ वी पर्यंत शिक्षण असताना नंतर कलाशिक्षिका बनण्यासाठी चे शिक्षण सासर आणि ३ मुलांची जबाबदारी सांभाळून पूर्ण केले. आत्मशिक्षित कला शिक्षिका हे यांच्यासाठीच की त्यांचे पती स्वतः कलाकार असल्यामुळे प्रत्येकाला अस वाटायचं की पतीमुळे नोकरी लागली तर त्या काहीच

अंतराळवीर..

अंतराळाचे झेपावणारी सुनिता दुसरी अंतराळवीर... पोहण्याचा छंद होता पाणबुडी चालवण्याचा विचार...

सुनीता वैमानिक झाली हेलिकॉप्टर उडवीले... अंतराळ मोहिमेत निवडले अनेक विक्रम नोंदविले.. अंतराळात जास्त फिरली आता परिश्रमाने भरारी...

आपल्या या दिवसाला स्वतःच साजरे करते.. एवढच नाही तर कधी आपल्या लेकीलाही ती यामधे सामील करून घेते..

अप्रत्यक्षपणे ती तिला स्त्री स्वातंत्र्याचे धडेच देते आहे असे वाटते..

सध्याच्या धावपळीच्या जगात कोणावरही अवलंबून न राहता.. एकला चलो रे ची तिची तयारी असते..

घरातील वडीलधाऱ्या माणसाना योग्य स्थान देणं.. सण.. उत्सव ..आनंदाने साजरे करणे तिला सहज जमते..

महिला दिनचं नव्हे तिला तिचा प्रत्येक

आणि आपलीही पाहिलेली स्वप्न धाडसाने साकार करण्यासाठी झटणारी ही आहे आजची नारी..

अशा कितीतरी कांचन ताठ मानेने समाजात वावरतांना दिसतात..

वेळ पडलीतरी दुर्गेचही अवतार धारण करतात..

आपल्या संसारासाठी दिवसभराची नोकरी नसली म्हणून काय झालं !छोटसा व्यवसाय तरी नक्कीच करू शकते..

आपल्या वाट्याला येणाऱ्या संधी नेहमीच प्रगतीची दारे ठोठावत असते..तिचा

तू चाल पुढं...

दिवसाचा सोहळा वाटतो..ती जगतेही तशीच..

रोज नव्या रूपात नव्या ढंगाने ..तरीही मायेच्या सावलीत वावरणाऱ्या कांचनला प्रत्येक गोष्टीचे कुतूहल वाटते..

कोरोना काळात आपल्या वडिलांप्रमाणे असलेल्या मामांसाठी.. त्यांच्या औषधासाठी.. केलेली खटपट .त्यांना भेटण्यासाठी आतुर झालेली कांचन अजूनही आठवते.. दुसऱ्यांच्या दुःखात सहभागी होणारी कांचन

मला आजची खंबीर स्त्री वाटते.. तिने केलेल्या शृंगाराने नटलेली प्रत्येक स्त्री आणखी सुंदर दिसते तेंव्हा तिची जादुई बोटे तिथे तिच्या तालावर नाचतात असे वाटते..

नववधूला सजवताना घरातल्या गौरीला आणण सजवत आहोत.. या भावनेने ती तट्टीन होऊन काम करते..

त्यांच्या नजरेत त्यांना ती जादुगारच वाटते.. मैत्रिणीच्या गराड्यात कांचन नेहमी हसत आणि हसवत राहते..मराठलेल्या मनाला हास्याचे तुषार फुलवते ..

सामान्य नारीला सुद्धा मनसोक्त जगण्याचा हक्क आहे ..तो तिने जगायलाच पाहिजे असे तिला वाटते..

आपल्या कर्तृत्वावर मुलाला परदेशात पाठवणारी..घरातील सर्वांनाच हवी हवीशी वाटणारी कांचन नेहमीच प्रत्येक धाडसासाठी तयार असते..

आपल्या पतीला संसारासाठी हातभार

आदर करत तिला तिचे आकाश मिळवून देऊ शकतो..

म्हणूनच प्रत्येक स्त्रीला म्हणावेसे वाटते.. तू चाल पुढ म्हणताना पावलांनाही अभिमान वाटावा..

स्वप्नाची भरारी घेताना नजरेतही स्वाभिमान दिसावा..

..ती अशी उभी निश्चयी आशेची विश्वासाची ज्योत घेऊन अंधारानुन प्रकाशाकडे घेऊन जाणारी तेजस्विनी..

तीने परिधान केलेले वस्त्र राजवस्त्राच्या तोलाचे सौंदर्याला अबाधित ठेवणारे पदरात सावली घेऊन मिरवणारे..

तिचा साज नजर खिळवणारा सुमांधी केशरासारखा लावण्यखणीतून आलेल्या कांचन मृगासारखा..

भाळावर ऊर्जेचं ब्रम्हलेणं लेवून ती अखंड सारथ्य करते आहे नारी हक्काचं.

तिच्या घट्ट मुठीतली स्वप्न दाखवतील तिच्या आशेचे इंद्रधनुष्य.. डोईवला पदर दाखवतो आहे स्त्रीत्वाचे निक्कष ...

प्रसंगी न्यायाचे आणि ध्येयासक्त होण्या.. ती होती कालची.. आहे आजची ..आणि असेच

उद्याची सकाळ .. तेजस्वी ज्योतीसमवेत..

गृहिणी ते कला मार्गदर्शिका : आत्मशिक्षित कला शिक्षिकेची प्रेरणादायी यात्रा

करणार नाही.सगळे काम त्यांचे पतीच करतील पण सुनंदा यांनी हे दाखवून दिलं की जर आवड असेल तर तुम्हाला कोणाचीही गरज पडत नाही. पवार यांना कुटुंबाच्या जबाबदा-यांसोबत आपल्या अपल्या आवडीचे संतुलन साधणे सोपे नव्हते. स्व-विश्वासाच्या क्षणांमध्ये आणि सामाजिक अपेक्षांमध्ये, त्यांनी आपल्या ध्येयाकडे वाटचाल सुरू ठेवली. स्थानिक गावात

शिकवणी वर्ग घेत,प्राथमिक शाळेत शिक्षक उपलब्ध नसताना विनामूल्य ज्ञान दानाचे कार्य करून त्यांच्या अनोख्या शैलीसाठी ओळख मिळवली. त्यांच्या कामाच्या पावतीमुळे त्यांना धुळे जिल्ह्यातील लामकानी येथील शाळेमध्ये कला शिक्षिका म्हणून काम करण्याची संधी मिळाली. आज,सुनंदा

पवार अनेक कलात्मक प्रतिभेचे पोषण त्यांच्या पतीच्या बरोबरीने करत आहे. आजवर कार्य करत असतांना त्यांना अनेक पुरस्कारांनी गौरविण्यात आले आहे. सन.२०१३ मध्ये अखिल महाराष्ट्र राज्य शैक्षणिक कला शिक्षक संघा तर्फे उपक्रमशील शिक्षक पुरस्कार ; नव्या आवडीचे संतुलन साधणे सोपे नव्हते. स्व-विश्वासाच्या क्षणांमध्ये आणि सामाजिक अपेक्षांमध्ये, त्यांनी आपल्या ध्येयाकडे वाटचाल सुरू ठेवली. स्थानिक गावात शिकवणी वर्ग घेत,प्राथमिक शाळेत शिक्षक उपलब्ध नसताना विनामूल्य ज्ञान दानाचे कार्य करून त्यांच्या अनोख्या शैलीसाठी ओळख मिळवली. त्यांच्या कामाच्या पावतीमुळे त्यांना धुळे जिल्ह्यातील लामकानी येथील शाळेमध्ये कला शिक्षिका म्हणून काम करण्याची संधी मिळाली. आज,सुनंदा

अंतराळात फिरणारी भारतीय वंशाची नारी... तिच्या कार्याला नमन केले कार्य धाडसाचे...

मानाचा मुजरा कार्याला नाव उंचावले भारताचे... –विजया भट धुळे

सुनीता वैमानिक झाली हेलिकॉप्टर उडवीले... अंतराळ मोहिमेत निवडले अनेक विक्रम नोंदविले.. अंतराळात जास्त फिरली आता परिश्रमाने भरारी...

सुनीता वैमानिक झाली हेलिकॉप्टर उडवीले... अंतराळ मोहिमेत निवडले अनेक विक्रम नोंदविले.. अंतराळात जास्त फिरली आता परिश्रमाने भरारी...

सोनगीरला रंग-तरंग सांस्कृतिक कार्यक्रम उत्साहात मान्यवरांच्या हस्ते स्पर्धकांना बक्षिसांचे वितरण

सोनगीर दि.८ (प्रतिनिधी) - सायने ता.धुळे येथील पाटील कलासंगे आयोजित रंग-तरंग हा सांस्कृतिक कार्यक्रम नुकताच संपन्न झाला. या कला महोत्सवात झालेल्या प्रत्येक कलाकाराला गावकऱ्यांनी मोठ्या प्रमाणात बक्षिस दिली या मिळालेल्या बक्षिस रकमे मधून सहभागी झालेल्या प्रत्येक शिष्यजयंती कलामहोत्सव मध्ये वितरण करण्यात आले.

रंग-तरंग या सांस्कृतिक कार्यक्रमात विविध प्रकारचे गाणे, नृत्य, नाटक सादर करण्यात आले. यात प्रभु श्री राम यांच्या जीवनावर आधारित लव-कुश देखावा सादर करण्यात आला.या

देखव्याचे लोकांनी खुप कौतुक केले. तसेच शहीद जवान या वर नाटक सादर करण्यात आले व ते बघुन लोकांचे अश्रु अनावर झाले. महाभारत मधील द्रौपदी वस्त्र हरण आणि आजची निर्भया वर होणारे बलात्कार हे नाट्य मन हेलावुन टाकणारे होते. राजकारण, कॅमिडी

नाटक, देश भक्ति वर गाणे असे विविध प्रकारचे कार्यक्रम पार पडले. या सांस्कृतिक कार्यक्रमात एकूण ४५ विद्यार्थ्यांनी सहभाग घेतला. यांत वैशाली, विशाखा, रश्मिका, प्रणाली, भूमिका, रोशनी, सोनल, नेहा, मिलल, वर्षा, मोनाली, मनस्वी, रचिता,

नमुना २५ (नियम १४ व १५ पहा)		
महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम, १९६६ यांच्या कलम १५०(२) अन्वये सूचना		गाव:- धुळे
ज्याअर्थी तालुक्या:- धुळे	गावच्या केरफाराच्या नोंदवहीत खाली विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे जमिनीतील अधिकाऱ्यांच्या सांगपदासंबंधी नोंद करण्यात आली आहे.	
केरफाराच्या नोंदवहीतील नवीना अंनुक्रमक किंवा तारीख	सांगपद केलेल्या अधिकाऱ्याचे स्वरूप	ज्यातील अधिकार सांगपद करण्यात आले आहे ते गट क्रमांक
८७९४५	नोंदीचा प्रकार:- खरेदी माहिती मिळालेला दिनांक- ०७/०३/२०२५, केरफाराचा दिनांक- ०७/०३/२०२५ लिहून देण्या:- १) हिरालाल पुरुषोत्तम पटेल अ.नं.१ हे स्वतः करीता व अ.नं.२ ते ४ यांचे ज.मु. म्हणून, २) धनेश पुरुषोत्तम पटेल, ३) रमणलाल पुरुषोत्तम पटेल, ४) विनोद पुरुषोत्तम पटेल, ५) विजय नारायण भादलीकर, ६) प्रशांत डेव्हलपर्स धुळे ये भगोदर..... रा.धुळे (खाला क्रमांक ६९३) यांचे गट सई क्रमांक ३०८/१/३१६/२/१ पैकी प्लॉट नं/५५/अ, बिगरशेती क्षेत्र ०.५१०० आर. चौ.मी. पैकी बिगरशेती क्षेत्र ०.५१०० आर.चौ.मी. श्री.कृष्ण रो-हाऊस (श्रीकृष्ण रोहाऊस ५) हे त्यांनी लिहून देणार. १) हेमलता भट्टलाल मारन, (खाला क्रमांक:- ६३१२१) गट/सहई क्रमांक ३०८/१/३१६/२/ पैकी प्लॉट नं.५५/अ बिगरशेती क्षेत्र ०.५१०० आर चौ.मी. श्री.कृष्ण रो-हाऊस (श्रीकृष्ण रोहाऊस ५) यांना दुरयम निव्वक धुळे १ जिह्वा धुळे यांचेकडील खरेदी दरस क्रमांक २२०० दिनांक- २६/०८/२०२० प्रमाणे रक्कम रुपये १९००००० घेऊन खरेदी दिली. सबब खरेदी घेणाऱ्याचे नाव याच नमुना नं.७/१२ वर दाखल केले.	३०८/१/३१६/२/पैकी प्लॉट नं./५५/अ

आणि ज्याअर्थी, हुतांग उत्तर केरफारात हितारब्ध आहे असे अधिकार अभिलेखावरून /केरफाराच्या नोंदवहीवरून मला वाटते; आणि ज्याअर्थी त्याअर्थी आता मी, एवढेवाम हुतांगदीन शेष

ज्या ठिकाणी उपरोक्त जमीन आहे त्या गावाचा ग्राम महसूल अधिकारद्वारे, उत्तर केरफाराच्या नोंदी संबंधी तुम्हास सूचना देत आहे व ही सूचना मिळाल्यापासून पंधरा दिवसांच्या आत, उत्तर नोंदीसंबंधी तुमची हरकत कोणतीही असल्यास, ती तोंडी किंवा लेखी पाठविल्यास तुम्हास कमीत आहे. ग्राम महसूल अधिकारी धुळे यांच्याकडे उत्तर पत्रा दिसल्याच्या मुदतीत कोणतीही हरकत त्यावेळेस न मिळाल्यास, उत्तर नोंदीस तुमची संमती आहे, असे गृहीत घेवते जावून, कृपया याची नोंद घ्यावी. धुळे:- धुळे, दिनांक- ०७/०३/२०२५

नाव
भावजीनर नोटीस प्रदर्शित केल्याची तारीख- धनेश पुरुषोत्तम पटेल, प्रशांत डेव्हलपर्स धुळे ये भागीदार, रमणलाल पुरुषोत्तम पटेल, विजय नारायण भादलीकर, विनोद पुरुषोत्तम पटेल, हिरालाल पुरुषोत्तम पटेल, हिरालाल पुरुषोत्तम पटेल अ.नं.१ हे स्वतःकरीता व धुळे अ.नं.२ ते ४ यांचे ज.मु.म्हणून हेमलता भट्टलाल शर्मा.

जाहीर नोटीस	नि. २२
शिरपूर येथील मे.सिव्हील जज्ज साो. (ज्यु. डि.) यांचे कोर्टांत	दि. कि. अर्ज नं. ५७०/२०२४
१) रमेशभाई काशिनाथ सोनी (सोनार) २) सुरेशभाई काशिनाथ सोनी (सोनार) ३) भगवानभाई काशिनाथ सोनी (सोनार) सर्व रा. शिंगावे ता. शिरपूर जि. धुळे ह. मु. जी-९, सैनगराईज अपार्टमेंट, लिथल रोड, रविंद्र नगर सोसायटीच्या जवळ बलसड/पुजराय)३१६००१.... अर्जदार ।।विरुद्ध।।	... जाबदेणार
कोणीही नाही	...
ज्याअर्थी मयत काशिनाथ विठ्ठल सोनी (सोनार) हे दि. ०२/०८/२०१९ रोजी मोजे बलसड (पुजराय) येथे मयत झालेले असून ते मोजे शिंगावे ता. शिरपूर जि. धुळे येथील मुळचे रहिवासी होते. आता अर्जदार नं. १ ते ३ यांना शासकीय व निमशासकीय कामासाठी तसेच म यत काशिनाथ विठ्ठल सोनी (सोनार) यांचे नावे मोजे शिंगावे ता. शिरपूर ग्रामपंचायत हद्दीतील मालमत्ता क. १४९, क्षेत्र ३६३ चौ. फुट (३३.७४ चौ. मी.) अशी जुने मातोपै धावे वर मिळकत आहे. सदर वर मिळकतीही सुमारे ५० ते ६० वर्षांपूर्वीची जुनी असल्याने तिची बाजा भावाप्रमाणे किंमत सुमारे रुपये २५,०००/- ते ३०,०००/- एवढी असून तसेच मिळकतीवर अर्जदार नं. १ ते ३ हेच मयत काशिनाथ विठ्ठल सोनी (सोनार) यांचे कायदेशीर वारस असल्याबाबतचे प्रमाणपत्र मिळण्यासाठी मुंबई रेयुलेशन अधिनियम १८२७ कलम २ अन्वये अर्ज दाखल केला आहे.	...
त्याअर्थी सर्व संबंधितांना सदर नोटीसीद्वारे कळविण्यात येते की, वरील मयत व त्यांच्या वारसासंबंधी कुणाची काही हरकत/आक्षेप असल्यास सदर नोटीस प्रसिद्ध झाल्यापासून ३० दिवसांच्या आत दिनांक ३/०४/२०२५ रोजी सकाळी १०.३० वाजता हजर होवून, हरकत/आक्षेप सादर करावा. अन्यथा सदर प्रकरणी पुढील कार्यवाही करणेत येईल. दि. ०६/०३/२०२५	...
सही:...	सही...
कनिष्ठ लिपिक दिवाणी न्यायालय, शिरपूर जि. धुळे	सहा. अधिक्षक दिवाणी न्यायालय शिरपूर जि. धुळे
(कोटीचा शिक्का)	(कोटीचा शिक्का)

जाहीर नोटीस	निशाणी नं.६
शिरपूर येथील मे.सिव्हील जज्ज साो. ज्युनियर डिझ्जीवन बांचे कोर्टांत	दि. कि. अर्ज नं. २६८/२०२५
१) योगराज रामदास पाटील, २) धनसिंग रामदास पाटील, ३) शिवाजी रामदास पाटील, नं. १ व ३ रा. भोरटेक ता. शिरपूर जिल्हा धुळे ४) अनपूरुषाबाई धनसिंग पाटील, रा. घाडवेले ता. चोपडा जि. जळगांव ५) कोकिलाबाई साहेबराव देसमुख, रा. तराडी ता. शिरपूर जि. धुळे. अर्जदार ।।विरुद्ध।।	 जाबदेणार
कोणीही नाही	...
कै. रामदास खंडे पाटील मृत्यु दि.१४/११/२००६ रा.भोरटेक, ता. शिरपूर जि. धुळे ज्याअर्थी मयत रामदास खंडे पाटील हे. दि. १४/११/२००६ रोजी मोजे भोरटेक ता. शिरपूर जि. धुळे येथे मयत झाले असून, अर्जदार हेच त्यांचे कायदेशीर वारस असल्याबाबत प्रमाणपत्र मिळण्यासाठी मुंबई रेयुलेशन अधिनियम १८२७ कलम २ अन्वये अर्ज दाखल केला आहे. अर्जदारांना सदरचा वारस दाखला शासकीय व निमशासकीय तसेच औपचारिक कामासाठी आवश्यक आहे.	...
त्याअर्थी सर्व संबंधितांना सदर नोटीसीद्वारे कळविण्यात येते की, वरील मयत व त्यांच्या वारसासंबंधी कुणाची काही हरकत /आक्षेप असल्यास सदर नोटीस प्रसिद्ध झालेपासून ३० दिवसांच्या आत दि. ११/०४/२०२५ रोजी सकाळी १०.३० वाजता हजर होवून हरकत/आक्षेप सादर करावा. अन्यथा सदर प्रकरणी पुढील कार्यवाही करणेत येईल. दि. ०३/०३/२०२५	...
सही:...	सही...
कनिष्ठ लिपिक दिवाणी न्यायालय, शिरपूर जि. धुळे	सहा. अधिक्षक दिवाणी न्यायालय शिरपूर जि. धुळे
(कोटीचा शिक्का)	(कोटीचा शिक्का)

जाहीर नोटीस	अॅड.जी.जी. पवार नि. नं.६/ड
शिरारू येथील मे.सिव्हील जज्ज साो. कनिष्ठ स्तर यांचे कोर्टांत	दिवाणि कि. अर्ज नं. ९३७/२०२५
१) कविता सदीप राजपुत, २) हित्तासी सदीप राजपुत ३) बैरवी सदीप राजपुत अ. नं. १ ही स्वतःसाठी व अ. नं. २ व ३ यांची आ. पा. क. आई म्हणून। नं. १ ते ३ रा. भवाळे पो. गंगपूर ता. चोपडा जि. जळगांव ह.मु.रा.दिवेक विहार मांडळ शिवार ता. शिरपूर जि. धुळे	 अर्जदार
कोणीही नाही	 जाबदेणार
ज्याअर्थी अर्जदार कविता सदीप राजपुत वगैरे यांनी मे. न्यायालयात नामे सदीप रामसिंग राजपुत हे दि. ११/०३/२०२२ रोजी मोजे मांडळ ता. शिरपूर जि. धुळे येथे मयत झालेले आहेत. अर्जदार हेच त्यांचे कायदेशीर एकमेव वारस असल्याबाबत अर्जदार याने बांघे रेयुलेशन अ‍ॅक्ट १८२७ चे कलम २ अन्वये कायदेशीर वारस प्रमाणपत्र मिळण्यासाठी अर्ज दाखल केला आहे.	...
त्याअर्थी तमाम लोकांना कळविण्यात येते की, नामे सदीप रामसिंग राजपुत यांचे वारसांबाबत वर नमूद अर्जास कोणाची काही हरकत/तक्रार असल्यास दि. ५/३/२५ रोजी ठिक १०.३० वाजता मे. न्यायालयात हजर होवून लेखी तक्रार सादर करावे तसे न केल्यास अर्जदार यांचा अर्ज मंजूर करून अर्जदारा यांना वारस दाखला देण्यात येईल याची नोंद घ्यावी.	...
आदेशावरून सही:...	आदेशावरून सही...
कनिष्ठ लिपिक दिवाणी न्यायालय, शिरपूर जि. धुळे	सहा. अधिक्षक दिवाणी न्यायालय शिरपूर जि. धुळे
(कोटीचा शिक्का)	(कोटीचा शिक्का)

जाहीर नोटीस	निशाणी नं.६/ड
मे. दिशाणी न्यायाधीस साो. कनिष्ठ स्तर शिरपूर यांचे न्यायालयात	दिवाणि कि. अर्ज नं. २४७/२०२४
१) मनोहर श्रीराम पाटील, २) लताबाई शंकर पाटील, ३) अनिता गोकुळ पाटील, ४) सुप्रभा बापू पाटील, ५) यमना प्रकाश बेहेरे अर्जदार नं. १ रा. बलकुवे ता. शिरपूर जि. धुळे अर्जदार नं. २ रा. नरडागा ता. शिंदवेळा जि. धुळे अर्जदार नं. ३ रा. वावडवा ता. जि. जळगांव अर्जदार नं. ४ रा. शिरडू ता.अमरकेश जि.जळगांव अर्जदार नं. ५ रा. विरदेल ता. जि. धुळे	 अर्जदार
कोणीही नाही	... जाबदेणार
कै. श्रीराम शंकर पाटील, मृत्यु दि. १२/१२/२०२३ कै. सुप्रभाबाई श्रीराम पाटील, मृत्यु दि. ३१/०७/२०२१ दोन्ही रा. बलकुवे ता. शिरपूर जि. धुळे तमाम जनतेस या जाहीर नोटीसीने कळविण्यात येते की, अर्जदार याने म. दिवाणी न्यायाधीस साो. कनिष्ठ स्तर, शिरपूर यांचे कोर्टात दिवाणी कि. अर्ज नं. २४७/२०२४ चा जन्म बांघे रेयुलेशन अ‍ॅक्ट १८७२ कलम २ प्रमाणे वारस दाखलासाठी अर्ज केला आहे. अर्जदार नं. १ हे वडील कै. श्रीराम शंकर पाटील हे दि. १२/१२/२०२३ रोजी मे आई कै. सुप्रभाबाई श्रीराम पाटील, ह्या दि. ३१/०७/२०२१ रोजी बलकुवे ता. शिरपूर जि. धुळे येथे दुष्प्रकाळाने मयत झाले तसेच त्यांची अलंभ्यातून बलकुवे ता. शिरपूर जि. धुळे येथील करण्यात आली आहेत. अर्जदार नं. १ ते ५ यांचे नावे लागणे कामी वारस दाखल्यासाठी अर्जदार नं. १ ते ५ यांनी सदरचा अर्ज केला आहे.	...
याकामी कोणाचेही कोणतीही कायदेशीर तक्रार असल्यास मे. न्यायालयात दिनांक ११/४/२०२५ रोजी सकाळी ठिक १०.३० वा. स्वतः किंवा वकीलामार्फत हजर राहून हरकत नोंदवावी तसे न केल्यास मे. न्यायालयात योग्य तो पुढील आदेश करावा लागेल. याची नोंद घ्यावी. स्थळ: शिरपूर दि. ६/३/२०२५	...
सही:...	सही...
कनिष्ठ लिपिक दिवाणी न्यायालय, शिरपूर जि. धुळे	सहा. अधिक्षक दिवाणी न्याया. क. स्तर, शिरपूर
(कोटीचा शिक्का)	(कोटीचा शिक्का)

जाहीर नोटीस	निशाणी नं.६
शिरपूर येथील मे.सिव्हील जज्ज साो. ज्युनियर डिझ्जीवन बांचे कोर्टांत	दि. कि. अर्ज नं. २६९/२०२५
१) मंगलबाबाई नानाभाऊ. कोळी, २) गोपा नानाभाऊ. कोळी ३) चेतन नानाभाऊ. कोळी अर्जदार नं. १ स्वतःसाठी व अर्जदार नं. २ व ३ यांची आ. पा. क. आई म्हणून। ४) गंगुबाई ताराचंद कोळी, सर्व रा.कुळवे ता. शिरपूर जि. धुळे..... अर्जदार ।।विरुद्ध।।	 जाबदेणार
कोणीही नाही	...
नाानाभाऊ ताराचंद कोळी (शिसाड) मृत्यू २६/०५/२०२२ रा.कुवे, ता. शिरपूर जि. धुळे ज्याअर्थी मयत नानाभाऊ ताराचंद कोळी (शिसाड) यांचा दि. २६/०५/२०२२ रोजी मोजे कुवे ता. शिरपूर जि. धुळे येथे मयत झाला असून, अर्जदार हेच त्यांचे कायदेशीर वारस असल्याबाबतचे प्रमाणपत्र मिळण्यासाठी मुंबई रेयुलेशन अधिनियम १८२७ कलम २ अन्वये अर्ज दाखल केला आहे. अर्जदारांना सदरचा वारस दाखला शासकीय व निमशासकीय योजनांचा लाभ मिळणेसाठी आवश्यक आहे.	...
त्याअर्थी सर्व संबंधितांना सदर नोटीसीद्वारे कळविण्यात येते की, वरील मयत व त्यांच्या वारसासंबंधी कुणाची काही हरकत /आक्षेप असल्यास सदर नोटीस प्रसिद्ध झालेपासून ३० दिवसांचे आत दि. ११/०४/२०२५ रोजी सकाळी १०.३० वाजता हजर होवून हरकत/आक्षेप सादर करावा. अन्यथा सदर प्रकरणी पुढील कार्यवाही करणेत येईल. दि.२७/०३/२०२५	...
सही:...	सही...
कनिष्ठ लिपिक दिवाणी न्यायालय, शिरपूर जि. धुळे	सहा. अधिक्षक दिवाणी न्यायालय शिरपूर जि. धुळे
(कोटीचा शिक्का)	(कोटीचा शिक्का)

जाहीर नोटीस	निशाणी नं.६
मे. दिशाणी न्यायाधीस साो. कनिष्ठ स्तर शिरपूर यांचे न्यायालयात	दिवाणि कि. अर्ज नं. ५५६/२०२५
विजया नंदकुमार चव्हाण व २	 अर्जदार
कोणीही नाही	... जाबदेणार
ज्याअर्थी अर्जदार नं. १ व २ यांचे वडील नामे अर्जदार नं. १ यांचे सासरे व अर्जदार नं. २ यांचे आताचा मोमे भिमराव रामदास पटवर्ण हे दि. ०६/०३/२०२३ रोजी मोजे ८४१, देगामुळ वाडा, शिवाजी चौक, भापूर ता. जि. नाशिक येथे मयत झालेले आहेत. मयत नामे भिमराव रामदास चव्हाण यांच्या नाते मोजे आहे ता. शिरपूर जि. धुळे येथे गट नं. ६३/२ मध्ये प्लॉट नं. ११५ असा प्लॉट असल्याने त्या प्लॉट वर अर्जदार यांचे नाव लावणे असल्याने अर्जदार नं. १ व २ हेच मयतचे कायदेशीर वारस आहेत. म्हणून अर्जदार यांनी बांघे रेयुलेशनच्या अधियिमाच्या कलम २ प्रमाणे बाघेस प्रमाणपत्र मिळण्याबाबत अर्ज मे. न्यायालयात त्यांनी दाखल केलेला आहे.	...
त्याअर्थी नोटीशीने तमाम जनतेला कळविण्यात येते की, तमाम जनतेपैकी वरील मयताचे या अर्जदारांचा व्यक्तिरेफा जे कोणी कायदेशीर वारस असतील त्यांनी मे. न्यायालयात ही नोटीस प्रसिद्ध झाल्यापासून ३० दिवसांच्या आत अगर दि. २४/३/२०२५ रोजी ठिक सकाळी १०.०० वाजता स्वतः याच प्राधिकृत प्रतिनिधीमार्फत हजर राहून लेखी हरकती सादर करायतात अन्यथा सदरील अर्जदारांच्या तोंडी लेखी पुरावा घेवून त्या आधारे अर्जदारांचा व्यक्तिरेफत दुसरे कोणीच वारस नाही. असे गृहीत धरण्यात येवून मयताचे वारस म्हणून वारसाचे प्रमाणपत्र अर्जदार यांनी केलेल्या मागणीप्रमाणे देण्यात येईल. त्यानंतर आलेल्या हरकतींचा विचार केला जाणार नाही मे. दिवाणी न्यायाधिश कनिष्ठ स्तर, शिरपूर जि. धुळे यांचे आदेशावरून प्रसिद्धीस दिली असे.	...
सही:...	सही...
कनिष्ठ लिपिक दिवाणी न्यायालय, शिरपूर	सहा. अधिक्षक दिवाणी न्यायालय, शिरपूर
(कोटीचा शिक्का)	(कोटीचा शिक्का)

धुळे, दि.८- धुळे तालुक्यातील सुकवद पोस्ट विश्वनाथ गावात उसनवारीच्या पैशातून जबब हाणामारी झाली. या प्रकरणी पाच जणांविरूद्ध सोनगीर पोलीस स्टेशनला गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.हेमराज युवराज पाटील यांनी दि.८ मार्च रोजी दिलेल्या फिर्यादीनुसार, सुकवद गावातील किशोर सुकलाल साळुंबे, सुकलाल दयाराम साळुंबे, मनिषा सुकलाल साळुंबे, निलेश सुकलाल साळुंबे व विलास वसंत पाटील यांना चार वर्षांपुर्वी एक पन्नास हजार तर युवराज पाटील यांनी एक

लाख रुपये उसनवार दिले होते. उसनवारीचे पैसे मागितल्याचा राग आल्याने किशोर साळुंबे यांनी चाकून युवराज पाटील यांच्या पाणाच्या पोटीवर मारून दुखापत केली.

लताबाई युवराज पाटील यांना निलेश साळुंबे यांनी सळईने पायावर मारून दुखापत केली. उषा हैमराज पाटील यांना मनिषा सुकलाल साळुंबे यांनी लाकडी काठीने माराहण केली. दि.२७ फेब्रुवारी रोजी सायंकाळी

जाहीर नोटीसीस हरकत
सदरचे जाहीर नोटीस उत्तराने तमाम लोकांस तसेच महत्वाचे म्हणजे लिला धम्मपाल भाभरे व नाशिक फाटा, पिंपळगुघर, पुणे यांना व तसेच यांचेकडून जे कोणी खालील वर्णनांकीत मिळकत विकत घेत आहेत त्यांना कळविण्यात येते की, तुमची दि.०५.०३.२०२५ रोजी प्रसिध्द केलेल्या जाहीर नोटीसीतील परिशिष्टात वर्णन केलेली मिळकत तु.जि.धुळे पो.तु.ता.धुळे पैकी मोजे कुंडाणे (वरखेडे) येथील शेत जमीन गट नं.३१/१ व क्षेत्र ४ हे ३९ आर कोणत्याही चतुःसीमेची उद्देख नसलेली मिळकती बाबत तुम्ही करीत असलेला व्यवहार हा बेकायदेशीर व अयोग्य आहे.
कारण सदरची मिळकत ही बडिलेकोणतात मिळकत असून सदरचे मिळकतीत आमचे अशिल श्री.नितीन विठ्ठल चौधरी यांचा देखील अविभक्त हिस्सा आहे. व सदरची मिळकत बडिलेकोणार्जित असतानाही तथ्याकथित बक्षिसपत्राच्या आधार मूळ मालकास अंधारात ठेवून सदरपू लिला भाभरे यांनी वर वर्णनांकीत मिळकत त्यांचे नावे करून घेतलेली आहे. त्यामुळे सदरचे तथ्याकथित बक्षिसपत्राबाबत आमचे अशिल दिवाणी न्यायालयात व फौजदारी न्यायालयात वाद उपस्थित करणार आहेत. याउपर लिला भाभरे व आमचे अशिल यांचेत धुळे येथील दिवाणी न्यायालयात मिळकतीबाबत वाद देखील प्रलंबित आहेत. त्यामुळे लिला भाभरे यांना वर वर्णनांकीत मिळकत विकी करणारा कोणताही कायदेशीर अधिकार नाही. असे असतानाही सदरहू लिला भाभरे या परस्पर आमचे अशिल व सदरचे मिळकतीतील हक्कधाराना अंधारात ठेवून परस्पर खरेदी विक्रीचा व्यवहार करीत आहेत.
सदरची मिळकत ही मूळ मालक श्रीमती सुकलालबाई विठ्ठल वाघ यांना त्यांचे वडिलांकडून मिळालेली असल्याने सदरची मिळकत बडिलेकोणार्जित असल्याने त्यांना बक्षिसपत्र करून देण्याचा कोणताही कायदेशीर अधिकार नाही. त्यामुळे सदरची मिळकतीत आमचे अशिलांबाही कायदेशीर हक्क व अधिकार आहे. तसेच लिला धम्मपाल भाभरे या कधीही सदरच्या मिळकतीचे मालक होवू शकत नाहीत व मालकच नाहीत. त्यामुळे वर नमूद मिळकतीच्या त्यांना कोणत्याही प्रकारचा व्यवहार करण्याचा कायदेशीर अधिकार नाही आणि अधिकार नसल्याने त्या या कोणाशी खरेदीविक्रीचा व्यवहार करीत आहे ती कायदेशीने अयोग्य व बेकादेशीर ठरणार आहे. व तो आमचे अशिलांवर बंधनकारक राहणार नाही.
तरी या जाहीर नोटीस हरकतीने तुम्हास म्हणजे लिला धम्मपाल भाभरे व जे कोणी त्यांचेशी खरेदीविक्रीचा व्यवहार करीत असलेले त्यांना कळविण्यात येते की, सदरचे नोटीस हरकत प्रसिध्द झाल्याबरोबर तुमची जाहीर नोटीस रद्द बाबतची नोटीस प्रसिध्द करून तुमच्यातील वर नमूद मिळकतीच्या खरेदीविक्रीचा कारनामा रद्द करण्याचा वावा. अन्यथा आमचे अशिलांना लिला धम्मपाल भाभरे व खरेदीविक्रीचा व्यवहार करणारे यांचे विरुद्ध कायदेशीर कारवाई करणे भाग पडेल. त्यामुळे होणाऱ्या खर्चास व परिणामास सदरची तुम्ही जबाबदार राहाल याची नोंद घ्यावी.
येणेप्रमाणे जाहीर नोटीसीस हरकत असे.
सदरचे जाहीर नोटीसीस हरकत आमचे अशिलांनी दिलेल्या माहितीवरून व दाखविलेल्या दस्तऐवजांवरून आमचे मार्फत प्रसिध्दीस दिली असे.
धुळे, दिनांक- ८/३/२०२५
अॅड.दिनेश वसंतराव गायकवाड
२०, समर्थ नगर, सांकी रोड, धुळे. मो.नं.९८६०९८२७०४

जाहीर नोटीस
तमाम लोकांना तसेच बँका, पतसंस्था, इतर वित्तीय संस्था, सरकारी, निमसरकारी संस्था व सावकार यांना या जाहीर नोटीसीने कळविण्यात येते की,
मिळकतीचे वर्णन :- तुळजी जिल्ह्या धुळे पोत तुळजी तालुका धुळे पैकी मोजे खेडे येथील गट क्र.१००/२/क याची क्षेत्र ० हे. ८० आर यांस आकार १ रु.७६ पै. असून सदर मिळकत नवीन शेत मिळकत कायमस्वरूपी पूर्ण पुरवणानी शिवाय हस्तांतरणार्हा बंदी प्रमाणे नियंत्रीत असून यांत येणे जाणे प्रमाणे वहिवाटी रस्ता यासी चतुःसिमा नकाशा प्रमाणे:-
येणे प्रमाणे वरील वर्णनाची शेत मिळकतीचे हल्लीचे कब्जेदार व मालक श्री.किरण पंडीत साळवे, रा.कुंडाण (वार) ता.जि.धुळे यांचे मालकी व ताबे उपभोगातील असून यांनी आमचे अशिल यांचे सोबत वरील शेत मिळकत कायमस्वरूपी खरेदी विकी करण्याबाबतचा सोदा केलेला असून बराणा रकम स्विकारली आहे.
सदर मुदतीनंतर आलेल्या हरकती सदर शेत मिळकतीवर व आमचे अशिलांवर पूर्व पुरावानी शिवाय हस्तांतरास बंदी असून आमेश अशिल हे सक्षम अधिकारी साो यांचे कडे जुनी शतं करणे, खरेदी-विक्री पुरवणानीसाठी अर्ज /प्रस्ताव लवकरच सादर करणार आहे. सदर वरील शेत मिळकतीबाबत कोणाचेही कोणत्याही स्वरूपाचे सोदा, करार, बक्षीस, गहाण, लिजडिड, भाडेपट्टा, वारस हक्क, मुखयार, मृत्यूपत्र, बोजे, तावा, अथवा इतर कोणत्याही स्वरूपाचे हक्क व अधिकार इतर तबदिलीचे व्यवहार असतील तर सदर नोटीस प्रसिद्ध झाल्यापासून ७ (सात) दिवसांच्या आत खालील परत्यार पुढीलपुर्तयाशिशी मुळ कागदपत्रांवरही लेखी हरकत घ्यावी.
सदर मुदतीनंतर आलेल्या हरकती सदर शेत मिळकतीवर व आमचे अशिलांवर बंधनकारक राहणार नाही. तसेच परस्पर वर्दामनाप्रजात प्रसिध्द केलेल्या हरकती देखील विचारात घेतल्या जाणार नाहीत, याची नोंद घ्यावी. तसेच दिलेल्या मुदतीत कोणाचीही कोणतीही हरकत न आल्यास सदर शेत मिळकत ही नियोजित व हस्तांतरणीय आहे, असे समजून आमचे अशिल सदर शेत मिळकतीबाबत पुढील व्यवहार पूर्ण करतील याची नोंद घ्यावी.
सदरची नोटीस आमचे अशिलांने दिलेल्या माहिती व दाखविलेल्या कागदपत्रावरून व सांगण्यावरून आमचेमार्फत प्रसिध्दीस दिली असे. धुळे, दिनांक- ०७/०३/२०२५
अॅड.राकेश व्ही.चौधरी , नोटीस- भारत सरकार
पत्ता- प्लॉट नं.७४, हडको कॉलनी, पितलो रोड, धुळे, ता.जि.धुळे-४२४५००१. मो.नं. ९८२३६५५१७६

जाहीर नोटीस		नि.६
शिरपूर येथील मे.सिव्हील जज्ज साो. ज्यु.डि. यांचे कोर्टांत		दि.कि.अर्ज नं.२७२/२०२५
१) रेखाबाई रामचंद्र भोंई, २) लोकेश रामचंद्र तावडे, ३) नथ्याबाई चैत्राम भोंई, सर्व रा.भटाणे, ता.शिरपूर, जि.धुळे.		 अर्जदार
विरुद्ध कोणीही नाही		 जाबदेणार
X		 मयत
कै.रामचंद्र चैत्राम तावडे (भोंई) ज्याअर्थी मयत कै.रामचंद्र चैत्राम तावडे (भोंई) हे मोजे- भटाणे- ता.शिरपूर, जि.धुळे येथे मयत झाले असून अर्जदार हेच त्यांचे कायदेशीर वारस असल्याबाबतचे प्रमाणपत्र मिळण्यासाठी मुंबई रेयुलेशन अधिनियम १८२७, कलम २ अन्वये अर्ज दाखल केला आहे अर्जदारांना सदरचा वारस दाखला शासकीय व निमशासकीय कामासाठी आवश्यक आहे.		
त्याअर्थी सर्व संबंधितांना सदर नोटीसीद्वारे कळविण्यात येते की, वरील मयत व त्यांच्या वारसासंबंधी कुणाची काही हरकत/आक्षेप असल्यास सदर नोटीस प्रसिध्द झाल्यापासून ३० दिवसांच्या आत दि.११/४/२०२४ रोजी सकाळी १०.३० वाजता हजर होवून, हरकत/आक्षेप सादर करावा. अन्यथा कोणाची काहीही हरकत नाही, असे समजण्यात येवून अर्जदारांचा अर्ज मंजूर करण्यात येईल. दि.३/३/२०२४		
आदेशावरून		सहा. अधिक्षक दिवाणी न्यायालय, शिरपूर, जि.धुळे
कानिष्ठ लिपीक दिवाणी न्यायालय, शिरपूर, जि.धुळे		कोर्टाची शिक्षा

पान १ वरून

संतोष देशमुखांचा बळी एका प्रवृत्तीमुळे

संस्कृती रक्षणाच्या माध्यमातून ही पदयात्रा आहे. देशमुख परिवाराच्या संघर्षासोबत आम्ही आहोत. संतोष देशमुख यांच्या गुन्हेगारांना कठोर शिक्षा झालीच पाहिजे, अशी घटना पुन्हा महाराष्ट्रात होऊ नये तसेच हे बलिदान व्यर्थ ज्ञाता कामा नये. या बलिदानात आपण धडा शिकला पाहिजे, पैशाच्या हव्यासातून अशा हत्या होऊ नयेत असेही सपकाळ म्हणाले.

जातीभेद मिटवून मानवात जपूया अशा घोषणा देत हजारोंच्या उपस्थितीत काँग्रेस पक्षाची मरसाजोग ते बीड सद्भावना यात्रेत काँग्रेस प्रदेशाध्यक्ष हर्षवर्धन सपकाळ यांच्या नेतृत्वाखाली हिमाचलच्या प्रभारी रजनीताई पाटील, माजी मंत्री अशोक पाटील, नांदेडचे खा.रवीचंद्र चव्हाण, प्रदेश उपाध्यक्ष मोहन जोशी, गणेश पाटील, मुख्य प्रबर्तक अतुल लोंढे, जिल्हाध्यक्ष राहुल सोनावणे, ज्येष्ठ अर्थतज्ञ एम. एच. देसरडा, माजी न्यायमूर्ती बी. जी. कोळसे पाटील युवा नेते अजिंक्य पाटील, प्रदेश काँग्रेसचे सरचिटणीस रामचंद्र ऊर्फ आबा दळवी, अमर खानापूर, दादासाहेब मुंडे, भगवानगडाचे विश्वस्त आणि जालना जिल्हा काँग्रेसचे कार्याध्यक्ष राजेंद्र राख यांच्यासह प्रदेश काँग्रेस व बीड जिल्हा काँग्रेसचे पदाधिकारी, सामाजिक कार्यकर्ते महिला तरुण व नागरिक मोठ्या संख्येने उपस्थित होते. हजारो नागरिक सद्भावना रॅलीत सहभागी झाले होते.

मरसाजोग येथून सुरु झालेली पदयात्रा पुढे उत्तरेश्वर पिंप्री फाटा, पिंपळगाव फाटा, सांगवी, सारणी, रेणु पेट्रोल पंप, बरड, नांदूरफाटा, येळंबघाट, चाकरवाडी फाटा, नेकरुण असा प्रवास करत रात्रीचा मुकाम नेकरुण येथे करेल. रविवार दि.९ मार्च रोजी पुन्हा या पदयात्रेची सुरुवात होऊन बीड शहरात सद्भावना मेळाव्याने यात्रेची सांगता होईल.

स्व. देशमुखांची मुले सहभागी

सकाळी मरसाजोग येथून यात्रा सुरु झाल्यावर स्व.संतोष देशमुख यांची मुले व बंधू धनंजय देशमुख सद्भावना पदयात्रेत सहभागी झाले व जवळपास एक दीड किलोमीटर ते यात्रेत चालले. प्रचंड गर्दी असल्याने काँग्रेस प्रदेशाध्यक्ष हर्षवर्धन सपकाळ व काँग्रेस जिल्हाध्यक्ष राहुल सोनावणे यांनी या दोन्ही चिमुकल्यांना आपल्या खांद्यावर घेऊन एक किलोमीटरचे अंतर पार केले.

आदिवासी वनहक्क कायद्याच्या..

अपात्र ठरवण्यात आलेल्या जाग्यांची फेरतपासणी करावी, चुकीचे हक्क केलेले सामूहिक वनहक्क दावे रद्द करून योग्य सामूहिक वन हक्क दावे मंजूर करून अधिकार द्यावेत. निवडणुकीपूर्वी मंजूर शक्ती घरकुलांचा लाभ पात्र लाभार्थ्यांना त्वरित द्यावा. वनहक्क दावेदारांचे ४.५ वर्षांपासून तहसील कार्यालयात प्रलंबित दावे त्वरित उपविभागीय समितीकडे वर्ग करावेत, सोलार प्रकल्पाच्या नाव-खाली आदिवासींच्या जमिनीवर आगगाच्या सर्वेक्षणाला लगाम घाल-वा. ७ डिसेंबर २०२३ रोजी आदिवासींनी नंदुरबार ते मुंबई पायी बिढार महामोर्चा काढला होता. त्या वेळी तत्कालीन उपमुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी लेखी आश्वासन दिले होते. मात्र, आजू-नही प्रत्यक्ष अंमलबजावणी झालेली नाही, असे सत्यशोधक शेतकरी सभेचे नेते काँ. आर. टी. गावीत यांनी सांगितले.यासह स्थानिक २३ मागण्याबाबत जर ३ दिवसांत बैठक झाली नाही, तर सत्यशोधक सभा तीव्र आंदोलन करेल आणि कायदा-सुव्यवस्थेचा प्रश्न निर्माण झाल्यास संपूर्ण जबाबदारी प्रशासनावर राहील, असा स्पष्ट इशारा सभेने दिला आहे. या वेळी काँ.रणजित गावीत, काँ.दिलीप गा-वीत, काँ.राजेश गावीत, काँ.विक्रम गावीत, काँ.जालमसिंग गावीत, काँ.शिंंगा वळवी, सेल्या गावीत, जलमसिंग पाडवी, उत्तम गावीत, बाल्या गावीत आदी कार्यकर्ते मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

मोर्चानंतर पीआय पाटील निलंबित

येथून सकाळी अकराला मोर्चाला सुरुवात झाली. घोषणा देत मोर्चा शहर पोलीस ठाण्यावर येऊन धडकला. तेथे धुळे येथील गोरक्षक संजय शर्मा यांनी मोर्चाला संबंधित करताना धर्मविरोधकांना पोलीस मदत करत असल्याचा आरोप करून घडलेल्या घटनेबाबत तातडीने कारवाई व्हावी अशी मागणी केली. त्यानंतर शर्मा यांच्यासह पदाधिकारी पोलीस ठाण्यात निवेदन देण्यासाठी गेले. तेथे डीवायएसपी सुनील गोसावी यांनी सांगितले की, घडलेल्या घटनेमधील सहा आरोपीपोलीस ठाण्यात गुन्हा दाखल करण्यात आला असून चार जणांना अटक करण्यात आली आहे. त्यापैकी दोन जण अल्पवयीन आ-हेत तर अन्य दोन संशयित फरारी झाले आहेत. शिष्टमंडळाने मोर्चे करणाऱ्या तीव्र भावना पोलीसांसमोर मांडल्या. त्यानंतर मोर्चाची सांगता झाली.

दरम्यान दुपारी पोलीस अधीक्षक श्रीकांत धिवरे यांनी पीआय के.के. पाटील यांना तात्काळ प्रभावाने निलंबित केले असून त्यांच्या विरोधात शहर पोलीस ठाण्यात गुन्हा दाखल करण्यात आला. या गुन्हाच्या प्रत्येक साक्षीचे डीवायएसपी संजय बांबवे करीत आहेत तर घडलेल्या घटनेची चौकशी धुळे शहर डीवायएसपी राजकुमार उपासे करीत आहेत.

महिला दिनी धुळे जिल्हा पोलीस दलाचा उपक्रम

देवपूर, सुरेखा भामरे पश्चिम देवपूर, माधुरी आण्णा चाळीसगाव रोड, वैशाली गांगुर्डे मोहाडी, परवीन पिंजारी शहर वाहतुक शाखा तसेच स्थानिक गुन्हे शाखेतील सपोना. शिला सुर्यवंशी यांचा समावेश आहे.

कर्तृत्ववान महिलांचा सत्कार

शहरातील उपविभागीय पोलीस अधिकारी राजकुमार उपासे यांच्या अध्यक्षतेखाली समाजातील कर्तृत्ववान महिलांचा पोनि. निवृत्ती पवार यांच्याहस्ते पुष्पगुच्छ, साडी, श्रीफळ देणू सत्कार करण्यात आला. यात निर्मलाबाई धनराज हाही, रुक्माना बशीर अली सैय्यद, सुमन धर्मा पवार व रजनी हरिचंद्र ठाकरे यांचा समावेश आहे. सुत्रसंचलन महिला पोलीस उपनिरीक्षक राजश्री पाटील यांनी केले. जिल्हा पोलीस अधीक्षक, अपर पोलीस अधीक्षक यांच्या मार्गदर्शनाखाली कार्यक्रम घेण्यात आला. कार्यक्रमासाठी पोहेकाँ. मुकार मन्सुरी, राकेश खांडेकर, मुजाहिद शेख यांनी परिश्रम घेतले.

सरस वस्तू व विक्री प्रदर्शनाचे उद्घाटन

शासन महिलांसाठी राबवित आहे. त्याचप्रमाणे संजय गांधी निराधार अनुदान योजनेचा अधिक महिलांना लाभ देण्यासाठी उत्पन्नाच्या अटींमध्ये सुद्धा शिथिलता आणण्याचा प्रस्ताव राज्य शासनाला दिला असल्याचेही त्यांनी यावेळी सांगितले.

मुख्य कार्यकारी अधिकारी नरवाडे म्हणाले की, महिलांकडे बचतीचे कौशल्य असतं आणि त्याला ओळखून राज्य शासन महिलांच्या सक्षमीकरणासाठी महाराष्ट्र राज्य ग्रामीण जीवनोन्नती अभियानांतर्गत अनेक योजना राबविण्यात येत आहे. याचा महिला बचतगटांनी लाभ घ्यावा. मागील दोन महिन्यांपूर्वी झालेल्या जिल्ह-ास्तरिय मिनी सरस वस्तूच्या विक्री व प्रदर्शनात जवळपास ८५ स्टॉल लावण्यात आले होते. या स्टॉलच्या माध्यमातून जवळपास २६ लाखांपर्यंत विक्री वेगवेगळ्या वस्तूंची झाली होती. आज येथे जवळपास ७५ स्टॉल लावण्यात आले आहे. या प्रदर्शनात मिलेट कुकीज, चटणी, लोकरीच्या वस्तू, ज्यूटच्या वस्तू, लाकडी वस्तू, दागिने, लेडीज बॅग, ब्लूस मटेरियल, साड्या, घरगुती मसाले, पापड, कुरडई आणि इतर खाद्यपदार्थ विक्रीचे स्टॉल लावण्यात आले आहे. या तीन दिवशीय सरस वस्तूच्या प्रदर्शनास जिल्ह्यातील जास्तीत जास्त नागरिकांनी भेट द्यावी, असे आवाहन त्यांनी यावेळी केले.

प्रारंभी सार्वजनिक हस्ते स्वयंसेवा जिल्हास्थायी सरस वस्तूंचे विक्री व प्रदर्शनाचे उद्घाटन करण्यात आले. तसेच यावेळी पाणी व स्वच्छता क्षेत्रात उल्लेखनीय काम करणाऱ्या ८ महिलांचा सत्कार देखील करण्यात आला. यावेळी आमदार श्रीमती. गावित यांनी यावेळी विविध महिला बचत गटांनी लावलेल्या स्टॉलला भेट दिली.

प्रास्ताविक अतिरिक्त मुख्य कार्यकारी अधिकारी चंद्रकांत पवार यांनी केले. तर जिल्हा अभियान व्यवस्थापक (उमेद) उद्धव धारणे यांनी आभार मानले. कार्यक्रमांचे सुत्रसंचलन जगदीश देवपूर यांनी केले. या कार्यक्रमास मोठ्या संख्येने नागरिक, महिला बचतगटांचे प्रतिनिधी उपस्थित होते.

पान १ वरून

महिलांना दरमहा पंचविसशे रुपये

दिल्लीच्या महिलांना दिलेले वचन पूर्ण केले असे रेखा गुप्ता यांनी सांगितले. आम्ही दिल्लीतील गरीब बहिणींना दरमहा २५०० रुपये मिळतील असे आश्वासन दिले होते. आज आम्ही यावर शिकामोर्तब केले आहे. आम्ही या योजनेला मान्यता दिली आहे आणि या आर्थिक वर्षासाठी अर्थसंकल्पात ५१०० कोटी रुपयांची तरतूद केली आहे, जेणेकरून आम्हाला योजनेअंतर्गत लाभ देण्यास सुरुवात करता येईल, असे रेखा गुप्ता पुढे बोल-ताना म्हणाल्या.

आज बर्वे छात्रालयात वितरण

येथून दिला जात होता. यापुढील काळात धुळे येथून हा पुरस्कार प्रदान करण्यात येणार आहे. यंदाचा लोकसेवक पुरस्कार छत्तीसगड येथील कार्यकर्ते प्रदीप शर्मा यांना प्रदान करण्यात येत आहे. सभारंभाच्या अध्यक्षस्थानी अ.भा. हरिजन सेवक संघाचे उपाध्यक्ष नरेश यादव असतील. तर सेवाग्राम आश्रमाचे मंत्री विजय तांबे यांच्या हस्ते पुरस्कार प्रदान करण्यात येईल. अ.भा.स्तरावरील या पुरस्कार वितरण समारंभात उपस्थितीचे आवाहन समिती प्रमुख रमेश दाणे व मधुकर शिरसाठ यांनी केले आहे.

सहकार भारतीच्या प्रशिक्षण शिबिरास..

लाभले. एक दिवसीय महिला प्रशिक्षण कार्यशाळेस धनश्री जोशी, प्रीती बडगुजर, राजश्री जावरे, नीता पवार, ज्योत्सना कासार, कल्पना बडगुजर, वासंती सैदाणे, निर्मला चौधरी, मनीषा भावसार, दिपाती भावसार, करिष्मा सोपूरे, जयश्री सोपूरे, नम्रता जाधव, तसेच प्रल्हाद भावसार, बाबुलाल माळी, अरुण सोनार उपस्थित होते. तनुश्री बडगुजर हिने सूत्रसंचालन केले तर आभार सुधाकर धामणे यांनी मानले. या प्रशिक्षण कार्यशाळेस महिलांचा उत्स्फूर्त प्रतिसाद लाभला.

शिवसेना उबाठाचे जोडे मारो आंदोलन

भाषेचा दर्जा दिला आहे. कदाचित याची माहिती राष्ट्रीय स्वयंसेवकांचे नेते भैर्या जोशी यांना नसावी. यामुळे त्यांनी मुंबई महाराष्ट्रात येणाऱ्यांनी मराठी भाषा शिकावी आणि बोलावी असे बंधनकारक नाही. तसेच मुंबईतील घाटकोपर भागातील भाषा गुजराती आहे असे बेताल वक्तव्य केले आहे. आम्ही त्यांच्या वक्तव्याचा जाहीर निषेध करत आहोत. त्यांनी राज्यातील १४ कोटी नागरिकांची जाहीर माफी मागावी. भैर्या जोशी यांनी मराठी भाषेसह महाराष्ट्रीयन नागरिकांचा अपमान केल्याप्रकरणी केंद्र व राज्य शासनाने त्यांच्यावर गुन्हा नोंदवावा. तसेच मुंबईसह महाराष्ट्रात येणाऱ्यांनी, राहणाऱ्यांनी मराठी भाषा शिकावी. आणि मराठीतच बोलावे हे सर्वांना बंधनकारक करावे. अशी मागणी आम्ही करत आहोत.यावेळी जिल्हा प्रमुख अरुण चौधरी, तालुकाप्रमुख राजेंद्र लोहार, उपजिल्हा संघटक मधुकर मिस्त्री, शहर प्रमुखसागर चौधरी, तालुका संघटक गणेश चित्रकथे, माजी नगरसेवक विनोद चौधरी, बापू चौधरी, डॉ.सागर पाटील, रमेश कुवर, भव्याल अलकरी, दिलीप पाटील, जयसिंग ठाकरे, प्रवीण सैदाणे, पंडित माळी, उत्तम पाटील, प्रकाश सिरसाठ यांच्यासह पदाधिकारी व शिवसैनिक उपस्थित होते.

सर्व बसस्थानकांवर सी.सी.टी.व्ही. बसवा

बसस्थानकांवर अद्यावत तंत्रज्ञानासह सीसीटीव्ही यंत्रणा कायम स्वरुपी कार्यान्वीत करण्यात यावी. विशेषतः रात्रीच्या वेळी महिला प्रवाशांच्या सुरक्षिततेसाठी महिला व पुरुष सुरक्षा रक्षक तैनात करण्यात यावे.महिलांसाठी बस स्थानकात स्वतंत्र प्रशिक्षालय कार्यान्वित करण्यात यावे. सर्व सुविधांसह हिरकणी कक्ष कार्यान्वित करावा, रात्रीच्या वेळी आगारात मुक्कामी असणाऱ्या बसेस लांक करण्यात याव्या. महिलांच्या सुरक्षिततेसाठी माहितीदर्शक, दिशादर्शक फलक मोक्याच्या ठिकाणी माहितीसाठी लावण्यात यावे. उपरोक्त उपाययोजना महिलांच्या सुरक्षिततेसाठी आवश्यक असल्याने त्या कार्यान्वित करण्याच्या सूचना आपण सर्व आगारप्रमुखांना द्यावे. महिलांच्या सरक्षिततेला प्राधान्य दिले जावे. अशी मागणी आम्ही आपणाकडे या निवेदनाद्वारे करीत आहोत. या निवेदनाची आपण गंभीरपणे दखल घेत तात्काळ प्रभावाने उपरोक्त सूचनांची अंमलबजावणी केल्यास भविष्यात स्वारेोट प्रकरणाची पुनरावृत्ती निश्चित टळू शकते. कृपया, सीसीटीव्ही यंत्रणेसह महिलांच्या सुरक्षिततेसाठी जिल्ह्यातील सर्व बस स्थानकांमध्ये आवश्यक त्या सर्व उपाययोजना कार्यान्वित करण्यात याव्या असे निवेदनमधे म्हटले आहे.

महामागांवर प्लास्टीकच्या फॅक्टरीला भिषण आग

ठिकाणी सलीम खाटीक यांच्या मालकीची प्लास्टिक दाणा बनविण्याचा कारखाना आहे. या कारखान्याला परवा रात्री अकरा वाजेपासून आग लागली. आग लागली त्यावेळी वाऱ्याचा वेग जास्त असल्याने आगीने रौद्र रूप धारण केले. कारखान्यातून आगीचे लोळ उठू लागल्याने पारिसरातील नागरिकांनी आग विझविण्यासाठी धाव घेतली. अग्निशमन दलालाही यावेळी संपर्क साधून पाचारण करण्यात आले. तोपर्यंत भिषण आगीत प्लास्टीक दाणा मोठ्याप्रमाणावर जळून भस्मसात झाला. अग्निशमन दलाचे दुष्यंत महाजन व त्यांच्या पथकाचे घटनास्थळी तात्काळ पोहचून आग विझवली. महापालिकेचे चार , टोल नाक्याचा एक अशा एकूण पाच अग्निशमन बंबांनी एकुण बत्तीस फेऱ्या मारून आगीवर नियंत्रण मिळवले.

- पाहिजेत -

- नर्स/स्टाफ
- RMO

डे-नाईट शिफ्टसाठी अनुभवी उमेदवार पाहिजेत इच्छूक उमेदवारांनी समक्ष भेटावे
यशोदा हॉस्पिटल व नेत्रालय
दत्त मंदीर, देवपूर, धुळे
7058912916, 8329249386

कार्टून पुड्डा

रु.१६.००

प्रति किलो बंडल

येथे सर्व प्रकारची रद्दी विकत घेतली जाईल.
मेवावाला जिन कम्पाऊंड
भारत वे ब्रिज, पारोळारोड, धुळे
फोन : 230540
9422296340

देणे आहे

चालू स्थितीतील बिअरबार, किचनसह हॉटेल देणे आहे.

-: संपर्क :-

9309114026

फ्लॅट भाड्याने देणे आहे

वेल फर्निशड सर्व सोईयुक्त 2 BHK फ्लॅट भाड्याने देणे आहे. दत्त मंदिर चौक जवळ, धुळे
-: संपर्क :-
7744045333

पाहिजेत

रेडिमेड दुकान कामासाठी मुले लावणे आहेत. त्वरीत भेटा
-: संपर्क :-
श्री सत्यनारायण ट्रेड्स
ग. नं. २ जैन मंदिराजवळ, धुळे
9423344965

फ्लॅट विकणे आहे

फ्लॅट नं. ९ कोणार्क अपार्टमेंट प्रोफेसर कॉलनी, देवपूर, धुळे
संपर्क:-
7517488159

गांजाची अवैध वाहतुक रोखली

(पान २ वरून) दोन्हीही जात असतांना गस्त घालणाऱ्या पोलीसांनी दोघांना अडवले. त्यांच्या जवळील गोणीची तपासणी केली असता त्यात सहा किलो सहाशे शहाऐंशी ग्रॅम वजनाचा सहासष्ट हजार सहाशे शहाऐंशी रुपयांचा मुद्देमाल जप्त केला. दोघांविरोधात विविध कलमांनुसार मोहाडी नगर पोलीस स्टेशनला गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

पदमश्री पुरस्कार प्राप्त चैत्राम पवार यांचा जिल्हा वकील संघातर्फे सत्कार

धुळे, दि.८- धुळे जिल्ह्याचे सुप्रसिद्ध चैत्राम पवार यांना भारत सरकारतर्फे पदमश्री पुरस्काराने नुकतेच सन्मानित करण्यात आले. या निमित्ताने धुळे बार असोसिएशनतर्फे बार असो.च्या हॉलमध्ये चैत्राम पवार यांना जेष्ठ विधिज्ञ एम.एस.पाटील, अॅड.बी. पी.पवार, वकील संघाचे अध्यक्ष अॅड.राहुल पाटील यांच्या हस्ते शाल व बुके देऊन यथोचित असा सत्कार करण्यात आला.

पवार यांनी सत्काराला उत्तर देताना बरीपाडा ते पदमश्री पुरस्काराचा प्रवास कथन केला. सदरचा पुरस्कार हा जनतेचा व

निधन वार्ता

हाजी अय्युबखान पठाण शहादा, दि.८- सार्वजनिक बांधकाम विभागाचे सेवानिवृत्त कर्मचारी तथा न्या.हळोद (चा.जि.धुळे) येथील मूळ रहिवासी हाजी अय्युबखान पठाण पाटकरी (वय ९२) यांचे वृद्धापकाळाने दि.७ मार्च रोजी निधन झाले. त्यांच्या पश्चात पत्नी, दोन मुले, दोन मुली, सुना, जावई ,नातवंडे असा परिवार आहे. ते रायझिंग बहुउद्देशीय क्रीडा मंडळाचे संस्थापक फ्रीदखान पठाण व खाजगी कॉन्स्ट्रक्टर मुस्ताकखान पठाण यांचे वडील होत.

पाहिजेत

दुकानाच्या कामासाठी कॉम्प्युटर ऑपरेटर पाहिजेत.
MS-CIT/ TALLY
झालेल्यांना प्राधान्य.

त्वरीत भेटा

-: संपर्क :-

श्री. दर्शन ट्रेडर्स
ग. नं. ४ मरिमाता मंदिराजवळ, धुळे

पाहिजे/भाड्याने देणे

महिंद्रा पिकअप

माल वाहतूक गाडीसाठी अनुभवी ड्रायव्हर व ऑफिस कामासाठी मुलगा पाहिजे. मध्यवर्ती ठिकाणी गोडावून भाड्याने देणे आहे.
-: संपर्क :-
9373929129

धुळे- जागतिक महिला दिनानिमित्त गल्ली नंबर सहा मधील मनभावन हॉल या ठिकाणी धुळे जिल्ह्यात विविध क्षेत्रात उत्कृष्ट कार्य करणाऱ्या महिलांचा सन्मान खासदार डॉ.शोभा बच्छाव यांच्या हस्ते करण्यात आला. यावेळी उपस्थित माजी आमदार सुधीर तांबे, मनपा आयुक्त अनिता दगडे-पाटील, कल्पना महाले, शिवसेना जिल्हाप्रमुख अतुल सोनावणे, प्रा.शरद पाटील, रणजीत भोसले, डॉ.दिनेश बच्छाव, प्रा.बाबा हातेकर आदींसह मान्यवर छायाचित्रात दिसत आहेत.

पदमश्री पुरस्कार प्राप्त चैत्राम पवार यांचा जिल्हा वकील संघातर्फे सत्कार

गावकऱ्यांचा आहे. मी ज्या ठिकाणी काम सुरु केले ते साख्खी तालुक्यातील बारीपाडा गाव जे जंगलाने वेढलेले आहे. ग्रामीण भागातील विकास हे ध्येय समोर ठेऊन काम सुरु केले. सुरुवातीला लोकांच्या सहभागानून वनसंवर्धनाचे काम सुरु केले. त्याच्यात पण गावकऱ्यांचा विरोध होता काही नवनवीन प्रयोग परिसरामध्ये आणायचा प्रयत्न केला. भविष्यामध्ये पर्यावरण विषयासाठी आपण वेगवेगळ्या ठिकाणी वेगळ्या पद्धतीने कस

जोडलं जाऊन त्याच्यावर आपले सगळेजण एकत्र येऊन काम करू असे सांगत मार्गदर्शन केले. यावेळी वकील संघाचे अध्यक्ष अॅड.राहुल पाटील यांनी सांगितले की, पदमश्री पुरस्कार हा भारत सरकारकडून दिला जाणारा सर्वोच्च नागरी पुरस्कारपैकी एक आहे. कला, शिक्षण, उद्योग, साहित्य, विज्ञान, अभिनय, वैद्यक, समाजसेवा आणि सार्वजनिक घडामोडी यासह विविध क्षेत्रात उल्लेखनीय योगदान दिल्याबद्दल

हा पुरस्कार दिला जातो. पुरस्कार दरवर्षी प्रजासत्ताक दिनाच्या पूर्वसंध्येला जाहीर केला जातो. कार्यक्रमाले जेष्ठ विधिज्ञ एम. एस.पाटील, अॅड.डी. जी.पाटील, अॅड.शांमकांत पाटील, अॅड.बी.डी.पाटील, अॅड.बी. पी.पवार, अॅड.जितेंद्र निळे, अॅड. एल.आर.काकुस्ते, अॅड.एस.एन. राजपूत, अॅड.राजू गुजर, अॅड. दिक्षित, अॅड.बी.बी. बोर्से, अॅड.उमाकांत घोडाराज, वकील संघाचे उपाध्यक्ष अॅड.भावना पिसोळकर, सचिव बळीराम वाघ महिला सदस्या तरुणा पाटील, व कार्यकारणी सदस्य तसेच वकील संघाचे सदस्य मोठ्या संख्येने उपस्थित होते. यावेळी सत्कारमूर्ती पवार यांचा परिचय अॅड.वाघ यांनी करून दिला. सूत्रसंचालन सचिव अॅड.सुधा जैन, आधार सचिव अॅड.बळीराम वाघ यांनी मानले.

आश्रय
2BHK खंगेलीज्

साईट पत्ता- 52, एकदिवस पार्क, सैदा चौक परिसर, पलघाडी, धुळे.

वैशिष्ट्ये

- स्वतंत्र वोअरिंग
- कच्ची सोय उपलब्ध
- वामाफित कंपनीचे इलेक्ट्रिक फिटिंग
- वामाफित कंपनीचा क्वर
- 80 फूट डोवरी स्ट्रा लगत
- मजबूत आर.सी.सी. बांधकाम

सुकिंगसाठी संपर्क : 94215 25888 : 94045 59962

फ्लॅट भाड्याने देणे

2 BHK फ्लॅट
भाड्याने देणे आहे.
अग्रवाल नगर,
भारत नर्सरी
जवळ, धुळे
-: संपर्क :-
9421799330

पाहिजे

इंग्लिश माध्यम
क्लासेस साठी
लेडीज ट्युटर
पाहिजे.
-: संपर्क :-
8888428288

भाड्याने देणे

MIDC Avdhan
E-Zone मधील 9000 चौ.फू. हा औद्योगिक प्लॉट 2400 चौ.फू.शेड वीज, पाणी इत्यादी सोयीसह भाड्याने देणे आहे.
9225563055

५७ वर्षांपासून धुळेकरांच्या विश्वासाला पात्र ठरलेले...

Authorised Dealer

Panasonic LG

Life's Good

सर्व आधुनिक व लेटेस्ट मॉडेल

0% फायनान्सची सुलम E.M.I सुविधा उपलब्ध.

BAJAJ FINSERV HDB FINANCIAL SERVICES

श्री महावीर इलेक्ट्रीक अँड टी.व्ही.

श्रीराम मंदिराजवळ, फुलवाला चौक, आग्रा रोड, धुळे, फोन: (02562) 229162, 235763

है पत्र संपादक, मालक, प्रकाशक, हेमंत सुधाकर मदाने यांनी हेमंत प्रिंटिंग प्रेस, वीर सावरकर मार्ग, धुळे येथे मुद्रित करून आपला महाराष्ट्र, जनशक्ती, वीर सावरकर मार्ग, धुळे-४२४००९ येथे प्रकाशित केले. दुरध्वनी मुख्य कार्यालय, धुळे (०२५६२) २३५३९६, २३८३९६, aplanama@gmail.com नंदुरबार २२३४४४ aplanamahashd@gmail.com शहादा-२५६९३९, मातेगाव-२४३९३३६, नाशिक-२५०५९८९, पुणे-४००४९१५, आपला महाराष्ट्र-रजि.नं.एम.एच.डी.आय.ए.९७ र.नं.९९२२२/६०